

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
201. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1932. évi szeptember 4

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem pót a utján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 500 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbizottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők

Dereng már a mi igazságunk

Irtó: SZELE BÉLA dr.

Régóta hirdettük, hogy az ország teljes konszolidációja csak akkor következhet be, ha a kisebbségi kérdést megnyugtatóan rendezik, ha véget érnek a kisebbségekre zúduló sérelmek, ha kitermelődik a kisebbségek és a többség között az összhang. Régóta belekiáltottuk ezt az igazságot az ország politikai mikrofonjába, de az illetékesek bedugták a füllüket, nem akarták meghallgatni. Azok sem, akik Gyulafehérváron szent esküvással fogadták meg a kisebbségi jogok valóráváltását. Most azonban az igazság kitört a reáborított, mesterségesen szított és táplált ködök alól és kezdi döngötni a kormányzat kapuit. Lehet, hogy akik ebben az ügyben Botond szerepét vállalták, csak politikai fogásból hozták szőnyegre ezt a kérdést; lehet hogy csak kellemetlenkedni akarnak a kormánynak és maguk mellett hangulatot igyekeznek csinálni. Mindégy: a fő az, hogy már nem csak mi mondjuk és hirdetjük, hanem a nagy liberálistá vezére, Duca is szükségesnek tartotta a kamara ülésén leszögezni azt, amiért mi évek óta szívósan harcolunk.

Duca elismerte a kamara nyílt ülésén, tehát letagadhatatlanul, hogy a kisebbségi kérdés nincsen megoldva, és hogy ennek megoldása szükséges. Igaz, hogy mikor a liberálisták voltak kormánynon, ők sem igyekeztek ezt az égető kérdést dülöre juttatni és ők ugyancsak harmadrendű polgárokként kezelték a kisebbségeket. Igaz, de a liberális párt mostani megállapítása még is nagy jelentőségű, sőt talán ép a multbeli bűnökre való tekintettel még jelentősebb, mint ha bármelyik másik párt vezére nyilatkozta volna ezt ki. Duca arra is rámutatott, hogy az ország érdeke követeli meg, hogy megteremtessék az az atmosféra, melyben a kisebbségek és a többség között létrejöhet a megnyugvást hozó megoldás.

Soha sem hittük, hogy mi még egy szőnyegen fogunk árulni a liberálisták vezérével. És ime, mégis elkövetkezett ez az idő is. Anélkül, hogy mi feladtunk volna valamit is álláspontunkból. A liberális elfogultság volt kénytelen rácszmélni annak a belátására, ami elől anynyi éven át konokul elzárkózott. Már most teljesen mellékes, hogy szent meggyőződése-e ez Ducának és pártjának, vagy csak a jelenlegi kormány ellen kiájtott kártya. A beismerés nyílt színen megtörtént, az belekerült a ház naplójába, bele a sajtóba és bele a külföldi közvélemény nyilvántartásába. Most már ezt a kérdést többé elszárazítani, háttérben szorítani, elodázni, félredobni nem lehet és nem szabad. Legkevésbé szabad a mostani kormánynak, mely ebben a kérdésben nem állhat hátrább, mint a kisebbségi jogok őstagadói, a liberálisták. A mostani kormány a gyulafehérvári programmal építette ki létjogosultságát. E program valóráváltásával adós maradt eddig, de most már tovább nem halogathatja erkölcsi tartozásának kiegyenlítését, hiszen már a liberálisták is megállapították, hogy a kisebbségi kérdés megoldása nem másodrangu, hanem az ország életbevágóan nagy fontosságú kérdése, melynek közemnyugvást eredményező megoldása sürgősebb minden olyan problémánál, mely a mostani kormányt foglalkoztatja.

A kormánynak komolyan számot kell vetnie azzal, hogy legádázabb politikai ellenfele, aki a hatalomra tör, állította most fel a kisebbségi probléma mementóját. Ha ez a felfogásban és világnézetben

egyaránt messze álló párt jónak és elengedhetetlennek találta ennek a kérdésnek felszínre hozását és kielevezését, bár milyen célzattal tette is, a kormány nem térhet többé ki a megoldás elől. És súlyos bűn is volna tovább huzni-halasztani. Ma az a helyzet, hogy az ország általános elégedetlenségéből valósággal kilángol a kisebbségek nyugtalansága, bizonytalansága és panasszal teljes aggó-

dása. Izgalom, aggodás, keserűség, zokszó nem termelhetnek ki nyugalmat, alkotó építő munkát és boldogulást eredményező belső energiákat. Pedig az országnak nagy szüksége van ezekre a tényezőkre, ha ki akar lábálni a mai rettenetes káoszából és el akarja kerülni egy még végzetesebb helyzet kialakulását. A kisebbségek számottevő és értékes elemei az országnak. Ezeket nem szabad a mellőztetés és jogfosztás szeges ostorával csapkodni, hanem megértéssel és igazságos jog- és kötelességelosztással oda kell édesgetni az állam védelmi frontjára.

A liberálisták vezére taktikázhat ezzel az állam husába vágó kérdéssel, a mai kormánynak nem szabad játékokat üznie,

hanem becsületes felkészültséggel és igazi megértéssel a cselekvés útjára kell lépnie. Mikor az egész világ gazdasági bordázata recseg-ropog; mikor a politikai evolúciók tüzhányói szórják a tüzet mindenfelé; mikor a polgári és társadalmi rend ellenségei leselkednek, hogy belevághassák karmaikat a mai államrendszerek és társadalmi konstrukciók testébe; akkor a dinasztikus, államfenntartó, békes és értékes népelemeket nem szabad állandóan provokálni, nem szabad mellőzni, hanem szeretettel oda kell vezetni, hol az igazi egyenjogúság forrása bugyog, hogy abból felüldülve tudásukat és erejüket a rend, törvény és állam fenntartásának szentelhessek.

Béke, vagy háboru?

Papen kisajátította Hitler harcias kül- és belpolitikáját

Külpolitikai feszültség a német jegyzék miatt — Hitler résen áll, hogy a diktatúrát megakadályozza

Berlin, szeptember 2.

A német belpolitikai élet látszólagos szünetében, amelyet a birodalmi gyűlés elnapolása idézett elő, szenzációs fordulatok történtek. Olyan fordulatok, amelyek a német birodalom belpolitikai és külpolitikai helyzetét napok alatt tökéletesen átforgalmazzák.

Ha sorra vesszük az utolsó 24 óra történetét, a következőkben összegezzük a német birodalom belső és külső politikai frontjának most már valóban sorsdöntő jelentőségű eseményeit:

PAPENÉK PROGRAMJA MEGŐLI HITLERÉKÉT

A Papen—Schleicher-rezsim, amikor a munkanélküliség enyhítését kidolgozta

A német jegyzék miatt Herriot Párisba utazott

Világpolitikai viszonylatokban sokkal fontosabb ennél a Papen-kormány másik lépése, amelyről a Brassói Lapok tegnapi számában adtunk hírt.

A birodalmi kormány jegyzéket nyújtott át Francois Poncet berlini francia követnek s a jegyzékben a fegyverkezési egyenjogúsítást követelte. A jegyzéket azonnal továbbították Párisba, ahol Hoersch német nagykövet átnyújtotta azt a francia külügyminiszteriumnak. Herriot nem volt ugyan Párisban, mert Cherbougban időzik, de amikor a német memorandum átadásáról értesült, azonnal visszautazott a fővárosba és minisztertanácsot hívott össze.

A francia külügyminisztérium egyébként a német jegyzéket azonnal közölte az angol külügyminisztériummal.

A francia lapok világitják meg a német jegyzék lényegét. Idegesen szögeznek le, hogy Németország azt követeli, hogy a fegyverkezésben egyenlő jogot adjanak a többi nagyhatalmakkal, mert az általános leszerelést csak ezzel a feltétellel teszik magukévá.

Nem véletlen, mondják a francia lapok, hogy Schleicher tábornok, birodalmi hadügyminiszter, az egyik olasz lapban írott cikkében leszögezi, hogy amennyiben a német követelést nem teljesítik, Németország faképnél hagyja a leszerelési konferenciát.

A Journal des Debats megállapítása szerint nem történik más, mint az, hogy

azt a programot, amelyet Papen kancellár Münsterben ismertetett, tulajdonképpen nem tett más, mint

kisajátította a nemzetiszocialista párt célkitűzéseit,

amelyek a német birodalom gazdasági újjászervezésére vonatkoztak. Hitlerék ugyan gazdasági programjukban kamatnélküli tőkét, a zsidók és idegen tőkék kisajátítását, valamint az idegen tőkékkel almentált vállalatok szocializálását akarják megvalósítani, míg Papen ezt a célt kissé burkoltabb eszközökkel és kerülő utakon igyekezik elérni.

Tagadhatatlan, hogy ez a program rokonszenves a német tömegek előtt, legalább is ama tömegek előtt, amelyek eddig Hitlert támogatták.

Herriot Párisba utazott

Németország és Olaszország, a két fasiszta hatalom összeállt, hogy előbb a Népszövetséget robbantsa fel s azután kieroszakolja a versaillesi békeszerződés megváltoztatását.

MACDONALD IGAZAT AD NÉMETORSZÁGNAK

Amíg a francia sajtó és a francia kormány rendkívül idegesen tekint a helyzet elé, amelyet a német jegyzék teremtett, Anglia sokkal nagyobb hidegvért tanusít.

A londoni jelentések szerint

MacDonald angol miniszterelnök határozottan a német álláspont mellé állt, amikor leszögezte azt az elvi kérdést, hogy Franciaország a békeszerződésekkel kötelezettséget vállalt a Németországgal egyenlő mértékű leszerelésre s a németek éppen Versailles alapján követelnek egyenjogúságot. Csak Sir Simon, Anglia külügyminisztere hajlik a franciák felé, ami érthető is, Herriot-val Jersey szigeten folytatott tárgyalások után. Sir Simon azt mondja, hogy Németországnak meg kell várnia a leszerelési konferencia januári ülését s akkor majd az összes hatalmak döntenek az egyenjogúsítás kérdéséről.

De Németország nem vár. A Saar-vidéknek a békeszerződés értelmében 1934-ig nem szabad visszacsatlakoznia a birodalomhoz. És most ezen a ponton is robbantani igyekeznek Papen-

ék a versaillesi békediktátumot. Szeptember 11-re Koblenzbe gyűlést hívtak össze, hogy azon a Saar-vidék visszacsatlakozásának kérdését nyilvánosan is felvessék.

Olyan erőteljes és merész lépés ez, amely egyaránt szolgálhatja a német igazság győzelmét, mint az új háboru kirobbanását.

A Papen-kormánynak a leszerelésre és a Saar-vidék csatlakozására vonatkozó állásfoglalásai mellett s abban az atmoszférában, amelyet ezek teremtettek, már csak másodrendű fontosságú a nemzetiszocialisták és az acélsisasok szervezetek megnyilatkozása.

Hitler csütörtökön este hívei előtt nagy beszédet mondott s abban a következőket szegezte le:

— Ahhoz, hogy a nemzetiszocialista párt hatalomra kerüljön, a mandátumok 51 százaléka volna szükséges, nekünk azonban csak 37 százalékunk van. Emiatt ne sikerüljön nekünk átvenni a hatalmat? Hallottam olyan aggodalmakat a pártból, hogy amennyiben kormányra kerülünk, megváltozunk. Ez azonban nem történhetik meg. Én a mozgalomé vagyok, amely hus a husomból és vér a véremből. Most Németország megmentéséről és a vérontás megszüntetéséről van szó. Programomat sohasem fogom elárulni. És ha a kancellár azt mondja, hogy felszolja a birodalmi gyűlést, én arra azt felelem, hogy: nem!

Ura vagyok idegeimnek s engem az Isten megáldott a türelem, vagy ha úgy tetszik, a makacsság jótulajdonosságával. Bizom Németország jövőjében.

Az acélsisasok szervezetek szombaton tartják Berlinben nagygyűlésüket, amelyet megelőzően egyik vezetőjük már nyilatkozott:

— Az acélsisasokok elítélik Hitlert és az ő politikáját. A történelem folyamatát nem lehet erőszakos eszközökkel megváltoztatni. Ma egyetlen párt sem elég erős ahhoz, hogy a hatalmat átvehesse. A polgárháboru frontján eddig már éppen elég vér folyt. Az acélsisasok most oda kiáltják politikai ellenfeleiknek, hogy elég volt és zárt sorokban állanak továbbra is a kormány mögött. Európában egyébként csak akkor lesz béke, ha Németországnak is garantálják a biztonságát.

A felirati javaslat előadója szerint sokat csevegnek a parlamentben

Mironescu ígéretet tett a szenátusban a nyugdíjhátrálékok gyors kifizetésére

Az orosz hegemonia kérdése a szenátus előtt

Bukarest, szeptember 2.

A kamara csütörtök délutáni ülésének nevezetessége az volt, hogy végre lezárták a felirati vitát. A zárószó jogán a felirati javaslat előadója, Radulescu mondott hosszú beszédet, amely egészen kitöltötte az ülést.

Radulescu beszédében arra mutatott rá, hogy a vita során sok, teljesen felesleges beszéd hangzott el s úgy látszik, hogy

a sok beszéd kezd már román nemzeti vonás lenni.

Hangok: A parasztek nem beszélnek sokat. Azok csak azt beszélnek, hogy lopnak a képviselők és az urak.

Radulescu a közbeszólások után leszögezi, hogy a legtöbb problémát illetően a pártok között tökéletes egyetértés uralkodott s a sok vita már csak azért is felesleges volt. A gazdasági helyzet, az ország területi integritása, a hadsereg ügye és a korona iránti hódolat tekintetében az összes pártok egyhanguan nyilatkoztak. Csak éppen Duca beszédéből hiányzott a korona iránti hódolat erőteljesebb kihangsúlyozása.

Inculefi: Ez annyira magától értetődő, hogy fölösleges kihangsúlyozni.

Radulescu: A mai helyzetben és a liberális párt legutóbbi időben tanúsított magatartása után talán nem is annyira fölösleges. Nem ártott volna ennek a kihangsúlyozása, amint ez nem árthat meg sohasem.

Erre az egész kamara felállta, hosszasan élteti a királyt.

Radulescu ezután a felirati javaslat ellen hangoztatott kifogásokat boncolja. Argetoianu azt kérte, hogy hagyják ki azt a néhány mondatot, amely arról szól, hogy „Románia népe már érett arra, hogy politikai meggyőződésének szabadon kifejezését adjon.” Ezt nem lehet kihagyni, — mondja Radulescu, — mert tény az, hogy a választók akaratát elnyomták, sőt megamisították.

Az alkotmányos kérdésben hangsúlyoznia kell pártja álláspontját. Egyetlen kormány sem lehet alkotmányos, amely nem pártja, hanem csak a koronára támaszkodik. A liberális párt egyébként soha sem érezte nagyon az alkotmányosság szükségességét, amint nem érzi most sem. Erre bizonyítékokat is hozhat fel a két liberális lapból, a Viitorulból és az Universulból. (Cikkeket és szemelvényeket olvas fel.)

A felolvasott idézetek után heves vita indul arról, hogy melyik lap liberális és melyik kormánypárti.

Radulescu ezután arra mutat rá, hogy az ellenzéki pártok egyetlen fontos kérdésben sem tettek határozott nyilatkozatot s egyik felszólaló sem szögezte le álláspontját a konverzióval kapcsolatban. Sorra véve az egyes ellenzéki pártvezéreket, megállapítja, hogy Averescu erős pártot kíván kormányon látni. Ez rá igazán nem talált, mert hiszen pártja is alig van. Goga is hiába nevezi magát nemzetnek és hiába hivatkozik az agráriusokra, neki sem sikerült nagy pártot összehoznia. Lupu programja szinte hajszálra egyezik a kormány programjával és ezért az ő pártja tökéletesen felesleges. A nemzeti parasztpárttól Radulescu azt mondja, hogy annak programja mindent felölel s az egyetlen párt, amelynek alkotmányos garanciái vannak.

Duca közbeszól: majd felőráig dicséri a liberálisokat és pocskondiázza a nemzeti parasztpártot. Szerinte az összes nagy reformokat a liberálisok alkották meg. Mihalache erre dühösen jelenti ki, hogy a liberálisok csak a történelmi kényszer hatása alatt engedtek valamit merőségükből, egyébként azonban cseppet sem törődtek a néppel, sőt 1907-ben Averescuval halomra lövették a parasztokat.

Nagy zaj keletkezik, amelyben elvész a szónok néhány utolsó mondata. Aztán az elnök bezárja az ülést. A felirati vitának vége. Holnap szavaznak a javaslat fölött.

A SENÁTUSBAN

A szenátus csütörtöki ülésének kezdetén felolvassák Mironescu pénzügyminiszter levelét, amely arra tesz ígéretet, hogy

a kormány a hátrálékos nyugdíjakat

rovidesen kifizeti s a jövőben gondoskodik arról, hogy az adóhivatalok ne tegyenek különbséget a központi és vidéki nyugdíjasok között.

Manoilescu leszögezi, hogy a Beck lengyel ezredes romániai utjával kapcsolatban elmondott interpellációjára Gafencu külügyminisztériumtól azt az értesítést kapta, hogy Beck ezredesnek a törökországi uttal kapcsolatban semmiféle politikai célja nem volt és Romániába is politikai célkitűzések nélkül érkezett. Egyébként a békeszerződések biztosítják a Fekete tenger és a Boszporusz szabadságát s Romániát ezen a téren nem érheti meglepetés.

Tudja-e a kormány, — mondotta Manoilescu, — hogy mielőtt Romániába jött volna a lengyel diplomata, Konstantinápolyban folytatott tárgyalásokat a felelős politikai tényezőkkel? Az orosz-török barátság kezd Romániára nézve aggasztóvá válni. Lengyelország is Románia hozzájárulása nélkül írta alá az orosz-lengyel megnemtámadási szerződést. És most a lengyel külpolitika egyik irányítója Törökországból jön Romániába.

A kormánynak kötelessége volna töb-

bet törödni a keleti politikával, mert a jelek szerint Oroszország ismét hegemoniára törekszik a közel keleten és a Fekete tengeren. Ezt Románia nem nézheti közömbösen.

Gafencu külügyi államtitkár: Beck ezredes utjával kapcsolatban semmi aggodalom keltőt nem látok. A kormány a lengyel külügyminisztériumtól azt az értesítést kapta, hogy Beck ezredesnek a törökországi uttal kapcsolatban semmiféle politikai célja nem volt és Romániába is politikai célkitűzések nélkül érkezett. Egyébként a békeszerződések biztosítják a Fekete tenger és a Boszporusz szabadságát s Romániát ezen a téren nem érheti meglepetés.

Végül az elnök kijelenti, hogy Novicky szenátor mandátumát a szenátus megsemmisítette és elrendelte a pótválasztás kiírását.

Felrobbant két municióraktár Bukarestben

Harmincezer ágyulövedék ment kárba Többen súlyosan megsebesültek

Bukarest, szeptember 2.

Csütörtökön este borzalmas robbanás rémítette meg a fővárost. Hat óra tájban hatalmas detonáció volt hallható egész Bukarestben s szinte a talaj is megrázkódott. A város északi része felől óriási füstfelleg emelkedett az égnél. Ekkor repült levegőbe a Chiajna erőd harmadik számú löporraktára, amelyben rengeteg mennyiségű dinamit, ágyugolyó és löpor volt felhalmozva.

A tüzoltók, hatóságok és karhatalom azonnal a helyszínére rohantak. De még jóformán fel sem eszméltek arra, hogy mi történt, amikor

kilenc óra után néhány perccel levegőbe repült a Chiajna erőd egyes számú raktára is, amely nagymennyiségű bombát és dinamitot tartalmazott.

A légnyomás messzi körzetben ablakokat zuzott be és ajtókat tépett ki helyükből. A felrobbant raktárból csakhamar lángnyelvek csaptak fel, vérvörös színre festve az egész látóhatárt.

A kétös robbanás legsúlyosabb áldozata Soroiu káplár, akit haldoklóval szállítottak a kórházba. Igen súlyos sérüléseket szenvedtek még Popescu kapitány, Rosescu főhadnagy és Manda őrmester. A belügyminisztérium péntek reggeli

A lélek...

Irta: SZALAY LASZLÓ.

Pattantyus Gábor, a nemzetgazdaságtan tudós professzora, telefonált:

— Rosszullét és nagyfokú gyengeség kinez: nem tartok előadást!

— Igenis, méltóságos uram!...

— Gosdoskodjanak helyettesről!...

— Parancsára!...

— Néhány nap alatt majd csak meggyógyulok!...

— Reméljük, méltóságos uram!...

— Ágyat bontatott és lefeküdt... De a helyet, hogy jobban lett volna, kirázta a hideg...

Hozzátartozóit robbanásszerűleg érte az eset: erőt vett rajtuk valami kábító rémület, — rohantak orvosért...

— Nehéz eset... Szövődményes tüdőgyulladás... Pontosan tartásuk be a rendelkezéseimet... Este eljövök s az éjszakát itt töltöm...

A család szédelgett... A szorongó kétségbeesés szörnyű érzése együtt emelkedett a beteg hőmérsékével.

— Az orvos mindig sürűbben váltattatta a borogatást. A beteg élet-halál között viődött... Delirizált... Egyik kámforinjekció a másik után kapta...

Hol magához tért, hol megint elvesztette az eszméletét... Bukdácsolt élet és halál között, mint a fől és alámerülő fuldokló...

Ejféltájt elcsöndesedett... Megszűnt beszélni és nem hánnya-vetette magát...

— Nem tudta volna megmondani, meddig feküdt így mozdulatlanul, de a fényes nap már dél felé haladt...

Egészen megkönnyebbült... A feje tiszta volt, mint a kristály... A tüdejét nem is érezte. S a végtagjai is föl szabadultak a gyötrelmes ólomsúly alól...

De hol van a felesége és a gyermekei? Miért hagyták magára súlyos betegségében?...

Megnyomta a csengőt... Mire ismét a saját személyére terelődött a figyelme...

— Az eszem, a gondolkodásom, valami csodálatosan megtisztult!... Várjunk csak: Szent Isten, a legbonyolultabb nemzetgazdasági problémák megoldását világosan látom!... Mindent meg tudok oldani, amin eddig csak gyötrődtem...

— Hogy lehet ez?... A termelés és a fogyasztás — a munka és a tőke — ez a kaos — föloldódik és békésen egybeolvad, mint ölelkező rendszer az agyamban!...

— Hamar, hamar — leírom és megmentem vele a világot és a népet!... Örök időkre boldoggá teszem az emberiséget!... Kiugrott az ágyból, az asztalához ült és elkezdett írni...

— Lázasan dolgozott s éppen délidő lett, mire befejezte... Székeket tologattak s halkan evőeszköz csörrent az ebédlőben.

— Megyek és közlöm velük a világot megváltó nagyszerű eszméket!... Képzem, milyen boldogok lesznek!...

— És belépett az ebédlőbe... Ott ültek az asztalnál mind a felesége és a gyermekei...

— Valami csodálatos dolgot fogtok hallani!... Valami végtelenül örömdetést!... De azok föl se néztek... Tudomást se vettek róla... Maguk elé meredve ültek az asztalnál...

Meghökkenett... Mit jelentsen ez?... Nem vesztek rólam tudomást?

— Azok csak ültek... Mozdulatlanul s némán, mint a halottak...

— Nem értem!... Valamiért nehezteltek tán?...

— Erre se felelek... Nem vettek róla tudomást... Nem álltak vele szóba. Bárhogy is könyörgött...

— Mire elvesztette a türelmét és kétségbeesetten kirohant...

— Megmagyarázhatatlan, szorongó, háborzongató érzés űzte... Végighaladta az uccákat, mint valami bolyongó árnyék és kétségbeesve tapasztalta, hogy szemben

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 1717

nyilatkozata szerint a kár igen nagy, mert harmineczer darab gránát és egyéb hadianyag pusztult el. A borzalmas méretű katasztrófa okát eddig nem sikerült megállapítani.

Meggyilkoltak egy magasállású szovjethivatalnokot

Varsó, szeptember 2

A napokban a Moszkva-Berlin közötti D. vonatban meggyilkolva találták Subrovski orosz főhivatalnokot. A szovjet hivatalos jelentése szerint politikai gyilkosság történt. Subruski hír szerint a GPU megbízásából utazott Berlinbe.

Kamatleszállítás a német kölcsönöknél

Newyork, szeptember 2.

Az amerikai bankkörök elhatározták, hogy a rövid lejáratú német kölcsönöknél, mintegy négyszázmillió dollár összegben, a kamatlábat hat százalékról ötre szállítják le.

Románia pénzügyi helyzetével is foglalkozik a Népszövetség új ülészaka

Genf, szeptember 2.

A népszövetség titkársága csütörtökön nyilvánosságra hozta a szeptember huszonharmadikán kezdődő nyolcvanhatodik népszövetségi tanácsülés részletes programját. A Népszövetség egész sereg rendkívül érdekes ügyet fog tárgyalni, mint a japán-kínai konfliktus, több német-lengyel kisebbségi viszály, azután Görögország és Románia pénzügyi helyzete.

jövő ismerősei nem viszonozzák a közsőnést...

Egy tanártársa közeledett. Üdvözölte és csatlakozott hozzá. S mellette haladva, elkezdte panaszolni, hogy az emberek részéről minő kétségbeeső magatartást tapasztalt...

A jóbarát ügyet se vetett rá... Füttyörszve haladt és meg-megállt egy-egy kirakat előtt. Azután bement egy kávéházba anélkül, hogy egyetlen vigasztaló szóra érdemesítette volna...

Zokogó lélekkel kóborolt össze-vissza. Mint a gazdátlan eb... Vagy mint a kiátkozott, akivel senkise vállal közösséget...

Lassankint kiszorult a városhól... Idegenkedni kezdett az emberektől... A külső telkeket járta... A fatelep és az üres gyárak riasztó csöndjét... S az elhagyott házhelyek csalitos némaságát...

Bebujkált a pókhálós színekbe... A kormos fűtőházakba... Fölment a padlásokra és lement pincékbe... Mintha keresett volna valamit... Egy kis helyet... Egy kis meleget... Egy kis megértést... Megnyugvást...

De nem volt sehol maradása... Nem tudta megtalálni azt a megmagyarázhatatlan valamit, amit keresett...

Egyszer bebottlott egy temetőbe... és bolyongani kezdett a sírkövek és a fejfák s a sötét árnyalatu gyászcserejék csöndes birodalmában...

Történetesen egy egészen friss hantoláshoz sűrű közeledett. Amely vonzotta, húzta, — szinte kényszerítette magához...

Odaért... Megkerülte a sirt... A fejfa elé állt. S a hold hideg fényénél olvasni kezdte a föliratot:

Itt nyugszik Pattantyus Gábor, a nemzetgazdaságtan tudós professzora...

— Ah!... Hisz ez én vagyok!... Vagyis meghaltam!...

Ráborult a sirra és elkezdett viharosan zokogni...

Magyarország a jóvátételi terhek törlesztésének követeli

Budapest, szeptember 2

Párisi jelentés szerint a francia fővárosban októberben nemzetközi jóvátételi lapátszközös lesz amelyen foglalkoznak a magyar jóvátétel ügyével is.

A magyar kormány a kongresszuson azt fogja követelni, hogy Magyarország jóvátételi terheit teljesen töröljék el.

Tovább folyik a harc Mukden birtokáért

London, szeptember 2.

Mukden mellett még mindig folynak a véres harcok a japán katonaság és a kínai felkelők között. A kínaiak felgyújtottak egy japán repülőgéphangárt és Mukden külvárosait fenyegetik. A japánok ismét tankjaikat mozgósították, amelyek már többször a legkikeresebb harcisközönek bizonyultak a szabadságpártok ellen.

Ötmillió dollár értékű árut szállít Lengyelország a szovjetnek

Varsó, szeptember 2.

A lengyel ipari és pénzügyi érdekeltségű körökben alakított bizottság kiküldöttjei eszterházi Moszkvába utaztak, hogy a szovjet külkereskedelmi népbiztosságával öt millió dollár lengyel áru szállítására szerződést kössenek.

Alfonz exkirály megverte a fotóriportert, aki megzavarta a sültcsirke evésében

Budapest, szeptember 2

Alfonz spanyol exkirály tragikomikus botrány középpontjába került. A hontalan király beült egy előkelő étterembe a város központjában és sültcsirkét rendelt. Alig szurta azonban villáját a csirkecombba, mikor észrevette, hogy egy riporter leakarja fényképezni. Ugy látzik, a fotóriporter — akinek nevét nem közli a jelentés — érdekesnek találta a pózt, amint az exkirály villájával a sültcsirkét boncolgatja.

Alfonz azonban felugrott és rákiáltott, hogy ne merje fényképezni. A riporter azonban nem távozott és már hozzá is kezdett, hogy sorozatos felvételeket csináljon, mire Alfonz annyira kijött a sodrából, hogy odaugrott a riporterhez és a karjára vágott.

A hírre gyorsan közbeleptek, kiakolboltították a sajtó tulbuzgó képviselőjét és őrfalat állítottak az exkirály körül, aki most már megnyugodva látott hozzá a csirkesültökhöz.

A népszövetségi szakértők nem akadályozzák meg a konverziót

Bukarest, szeptember 2.

Ujabb teljesen beavatott helyről a következő nyilatkozattal tisztázták a konverzió összegabalyodott ügyét:

A legutóbbi minisztertanácson elfogadott javaslat még ma a kamara elé kerül.

A külföldi szakértők még e héten megadják véleményüket a konverzió és a bírói likvidálási, valamint a kényszerregyezségi törvény ügyében. Eddig a szakértők semmilyen nyilatkozatot ezirányban nem adtak. Különben is a velük folytatott tárgyalások során román kormánykörök arra a meggyőződésre jutottak, hogy az egyik javaslat sem fog találkozni a szakértők erős ellenkezésével. Először a kormány a konverzióval nemcsak a hitel kérdését, hanem a szociális és gazdasági szempontokat is szem előtt kell tartania.

A konverzió módosítását még a teljes népszövetségi szakértő-bizottság megérkezése előtt meg lehet szavazni.

Óriási izgalom Franciaországban

Vissza kell utasítani a német javaslatokat

Páris, szeptember 2.

A Németország felfegyverzését követelő memorandum változatlanul óriási izgalomban tartja Franciaországot. Tegnap a kormány rendkívüli minisztertanácsot hívott össze, amelyen Herriot felolvasta a német átíratot, majd beszámolt a német akció genfi és lausannei előzményeiről. A minisztertanács lefolyását és határozatát

a legszigorúbb titokban tartják és csak annyi szivárgott ki, hogy a francia válasz Berlin csak hosszabb idő múlva kapja meg, mert Franciaország előbb tanácskozni akar szövetségeseivel, elsősorban természetesen Angliával.

A francia sajtó továbbra is élesen állást foglal amellett, hogy a német követeléseket, mint jogi és technikai szempontból teljesíthetetleneket, vissza kell utasítani.

Legújabb jelentések szerint Sir Herbert Samuel és Campbell az angol kormány nevében már a Jersey-i tárgyalások során megmondták Herriotnak, hogy kívánatos a német fegyverkezési kérdést hamarosan elintézni. Anglia igyekszik ugyan közösen eljárni Franciaországgal, de leghelyesebbnek tartja, hogy még a leszerelési konferencia újbóli megnyitása előtt közvetlen tárgyalások induljanak meg a német és francia kormányok között.

Berlini jelentés szerint az amerikai követ úgy nyilatkozott, hogy jogosnak tartja a német követelést. Meg vagyok

győződve — mondta diplomatikusan az amerikai követ — hogy Németország nem fegyverkezési versenyre vágyik, hanem eddigi hadi kiadásait oly módon akarja beosztani, hogy biztonsága szempontjából több eredményre jusson.

Egyben tudtára adta az amerikai követ a német kormányt, hogy Amerika számít a neki járó tizenkét és félmillió márka megszállási költség és huszmillió márka magánadósság kiegyenlítésére.

MEGKEGYELMEZNEK A BEUTHENI ELITÉLTEKNEK

A porosz kormány ma, pénteken foglalkozik a beutheni halálos ítélettel. A német sajtó jelentései szerint a nálunkra ítelt nemzetiszocialisták megkegyelmezése biztosra vehető.

A kémkedés miatt elítélt Varzaru őrnagy állítólag megszökött és Moszkva felé repül

Bukarest, szeptember 2.

Az egyik román lap arról értesül, hogy Varzaru őrnagy, akit a szovjet javára folytatott kémkedés miatt lefokozásra és 20 évi kényszermunkára ítélték, megszökött a fegyházból.

Varzaru őrnagy egyik főszereplője volt a nagy kémkedési pernek, amelyben Aradi Viktor, az ismert szociológus és író, Salamon Pál nagyváradi származású mérnök a szintén nagyváradi dr. Szántó Dezső és még számosan szerepeltek.

Varzarut büntetése kitöltése végett a nagyenyedi katonai fogházba szállították, sőt a lap azt is tudni véli, hogy már elbagyta Romániát és

repülőgépen Moszkva felé tart. Az enyedi fogház igazgatója levelet küldött tőle, amelyben Varzaru megköszöni a jó bánásmódot. Érdekes, hogy a levél aláírása így szól: Varzaru brigádgénerális.

A hírt hivatalosan még nem erősítették meg, de cáfolatról sincs tudomásunk.

Ujabb jelentések a bukaresti robbanásokról

A Chiasna erődnek mind a nyolc municióraktára felrobbant és kigyulladt

A Chiasna erődben történt hatalmas robbanás az erőd közvetlen közelében fekvő Rosu és Rudeni községekben okozott súlyos károkat. Az erőd szerkezetének hulló törmelékei és a felrobbant munició áttüzésedett szilánkjai lángba borították a község szélén fekvő házakat, a hatalmas légnomás pedig rengeteg ablakot bevert és kéményeket döntött le. Tüzet fogott az erőd közelében levő erdő is, amelyben a lángok olyan hatalmas pusztítást okoztak, hogy a tüzet a kivonult tüzoltóságnak csak pénteken reggel nyolc órára sikerült lokalizálnia.

Az irtózatos erejű detonáció a fővárosban óriási pánikot okozott. A robbanás körülményeinek és okának kiderítésére a hadügyminisztérium azonnal szakértői bizottságot küldött a Chiasna erődbe. A bizottság jelentése alapján a hadügyminisztérium hivatalos közleményében közölte, hogy az erőd kazamatáiban felhalmozott s a német hadseregtől itt felejtett tüzérségi munició robbant fel.

A robbanás okát eddig még nem sikerült tisztázni. A szakértői bizottság megállapításai szerint két eshetőségről lehet szó: vagy merénylet történt, vagy pedig a régi munició a hőségben öngyulladás következtében roppitette levegőbe az erődöt. A hadügyminisztérium különben széleskörű vizsgálatot indít a robbanás körülményeinek tisztázására. A súlyos anyagi káron kívül a robbanás emberéletben is áldozatot követelt, mert az erőd legénysége közül egy ember meghalt, négy pedig súlyosan megsebesült.

Értesülésünk szerint a robbanás ügyében több interpellációra készülnek a kamrában.

Az első két raktár, ahol a robbanás kezdődött, szerencsétlen módon éppen a közepén fekiútt és az erős szél, valamint a levegőben roppkódó gyújtóanyagok miatt nem lehetett megakadályozni a katasztrófa továbbterjedését. Szemtanuk, a kik megközelítették a robbanó erődöket, azt mondják, hogy a látvány fronta emlékeztetett. Sorban robbantak fel az ágyugolyók és a tüzoltóknak és hatóságok embereinek tetetetlenül kellett végignézniük, amint a tűz és a robbanások sorozata egyik raktárról a másikra terjed.

A katasztrófa okáról többféle verzió kering. Egyik őrtálló katona, aki élvé menekült a katasztrófából, azt állítja, hogy egy tollenyekkel telt láda a földre zuhant, felrobbant és a lángborult láda gyújtotta fel az egész raktárt. Másik közönség szerint egyik bajtársuk eldobta az égő cigarettavéget, amely egy halom lóporra esett. Olyan vélemény is hallható, hogy a sokáig állott dinamit és lópor belső, kémiai folyamat folytán is meggyulladhatott.

A borzalmas robbanások nyomán az egész vidéken megsérültek a telefontörtek. A detonációk hatása a belvárosban is érezhető volt, ahol például a *Soceconykereskedés egyik kirakatlávege is betört*. A kilenc óra után történt robbanás olyan erős volt, hogy

Bukarest valamennyi házai megremegtek belé.

Mindenki földrengést gyanított.

A katonai hatóságok lázasan folytatják a vizsgálatot a robbanás igazi okának kiderítésére. A tüzet ma már teljesen eloltották.

Felrobbant a Primus, egy bukaresti fodrászműhelyben

Bukarest, szeptember 2.

Pénteken délelőtt tizenegy órakor az ugynevezett Frascati palotában az egyik tűzlehelységben, amelyben fodrászműhely van, egy benzines gyorsforraló felrobbant. A közelben foglalatokódó ina gyermek súlyos égési sebeket szenvedett a légnomás ereje pedig két kirakatüveget összetört. Tüzet fogott az üzlet berendezése is, de a lángokat rövidesen sikerült eloltani.

Szó van a választójogi törvény reformjáról

Bukarest, szeptember 2.

A kormánykört köreiben az a belátás, hogy a jelenlegi választójogi törvény reformja becsületbeli kötelessége a nemzeti parasztpártnak és azt hangoztatják, hogy

az őszi ülészakon feltétlenül keresztül kell vinni a régen megígért reformot. A módosítás dolgában máris különböző áramlatok észlelhetők. Sokan azt akarják, hogy a megyei kerületi rendszerrel vezessék be, ami mellett azonban tekintetbe vennék az egyes pártok országszerte elért szavazati arányát is. A vonatkozó javaslatot még nem dolgozták ki részletesen. Mások a mai rendszert szeretnék fenntartani, csak az ominózus prémiumot a negyven százalékos elért pártok nyújtandó igazságtalan mandátumtöbbletet kívánják eltörölni.

A pártvezetőség hír szerint minél szélesebb nyilvánosság előtt akarja tárgyalni a reformot. Sőt, állítólag ankétot is akarnak rendezni.

Kiosztották a parlamenti szerepeket a magyar képviselők és szenátorok

Büntetést kérnek a nyudijasokat megnyomorító tisztviselőkre

Bukarest, szeptember 2.

A magyar párt parlamenti csoportja Bethlen György gróf elnöke alatt éricskeletet tartott s foglalkozott az aktuális politikai kérdésekkel és letárgyalta több régi sérelem ügyét is.

A parlamenti csoport dr. Sulyok István kamarai képviselőt azzal bizta meg, hogy a parlament előtt tárja fel a nyugdíjasok sérelmeit és követelje azoknak a pénzügyi tisztviselőknak a megbüntetését, akik miatt a nyugdíjasok elkésve kapták meg járandóságaikat.

Hegedüs Nándor dr. felhatalmazást kapott arra, hogy az elbocsátott magyar vasutasok ügyében interveniáljon Mirto közlekedésügyi miniszternél. Végül a konverzió módosításának kérdését vitatták meg s az értekezlet arra utasította az elnökséget, hogy igyekezzen az ellenzéki pártokkal hasonló szellemben egyezsége lépni. A konverzió módosításáról szóló javaslat tárgyalásakor a magyar párt álláspontjának kifejtésére a kamarában Aburdányai Ede dr., a szenátusban Gyátfás Elemér dr. kapott megbízást. A bírói likvidáció és a kényszerregyezségi törvény módosításánál Willer József dr., a közigazgatási törvény módosításánál Hegedüs Nándor dr. és végül az adócsökkentési javaslatnál Jósika János báró beszél a magyar párt nevében

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ. BRASSÓ

KADET KISASSZONY

Ma, PÉNTEKEN, szeptember 2-án PREMIER

Legelőbbször

egész ERDÉLYBEN!

(LIEBES KOMMANDO)

Főszereplők:

Dolly Haas, Halmay Tibor, Gustav Fröhlich

Egy évig tartott ezen csodálatos filmnek cenzúrálása. Rezerváltassanak helyet!!

TELEFON 164.

"OLLA" GUM..? a világ-márka!
Egészsége érdekében óvakodjék súlyos utáztatéktól!

A SUPPLIKÁNS

Iria: CSERMELY GYULA

Supplikáns érkezett Póltárra.

Mielőtt azonban beengednők a faluba, jöjünk csak tisztába azzal is, hogy mi az a szupplikáns.

Hát az bizony nagyon komplikált szerzet. Egy nagykezü, nagylábu, nyurga emberfajta, vékony, pehelyszáru bajszkával, irtózatosan vastag hanggal, olyan kabátujakkal, melyek éppen csak, hogy könnyökig érnek s akkora bakancsal, hogy abba három szupplikáns lába is beleferne, de azért csak egy van benne, mivel hogy az üreg többi részét, nagyobb közzelem kedvéért, — szénával tömte ki a gazda.

A szupplikáns faluról-falura jár s az adakozó szellemű emberektől pénzt gyűjt az alumneumra. Tessék! Megint egy ismeretlen fogalom, amit meg kell magyarázni. Nos, hát az alumneum afféle iskolai étkező, szegény diákok számára, ahol a kosztosok többnyire, — éhesen maradnak! Természetesen. Hiszen azért van szükség a szupplikánssokra. Hogy pénzt gyűjtsenek az alumneumokra. Ha az alumneumoknak felesleges pénzük volna, a diákok jóllaknának s a szupplikánssok szektájával a kutya se törődne. Lám, így táplálja egyik szegény intézmény a másikat. A szegény a még szegényebbet. Ez a szegénység okozza aztán, hogy a szupplikáló diák a legjobban kinőtt ruháját ölti fel a nyári vándorlásra s a jobbkat, amelyek nincsenek, otthon hagyja. Viszont a bakancsba dugott széna már az emberek szegénysége. Mert bizony az adakozókedvért meg kellett minden időben ezen a mi göröngyös földünkön talpalni.

A póltári parókia dombon épült: az egész falut látta s az egész falu láthatta. A szupplikáns tépett egy marék fűvet s letaszította cipőjéről a port. — Ez a tisztelendő a falunak szól. Azután szakított egy laput s a portól letakarított lábiút bogárfeketére surolta.

Ez már fényezés volt s a parókiát illette.

Hangos kutyaugatás hallatszott.

Tisza, a parókia kutya, hatalmas ugrásokkal vetette magát a jövevényre, de rögtön el is szegyelte hevesességét. Nagy szegény az, mikor a pap kutya ilyen szakmabeli dologban téved! — Oh, hiszen te szupplikáns vagy! — mondták zavarodottan a nagy fehér fogakra visszaerestett ajkak. És a meglóballt, fehér, loboncos fark hozzáette: — Tessék! Legyen szerencsénk!

— Isten hozta, édes öcsém! — szólott le a tornácról Gerengay tisztelendő. — Szupplikáns, ugye?

— Az vagyok, kérem szépen, — mondta a felismertetés gyorsaságától meghökkenve, feltámadó kétség és dobogó remény között a diák. — Szupplikáns az Alföldről.

— Micsoda? — Az Alföldről?! — kiáltotta a tisztelendő. — A nagy magyar Alföldről? Szemei úgy fényeltek mint a vízcepp, mikor a tengert emlegetik.

— Onnan, onnan! — bólogatott csodálkozva a diák s magában azt gondolta: Hát van másféle alföld is?... De már itt jó lesz vigyázni, mert itt, úgy látszik, hamisítják az alföldeket.

— Mama! Asszony! Feleség! — döngött a folyosó Gerengay hangjától. — Hallo? Hogy alföldi! Alföldi szupplikáns! A nagy magyar Alföldről. Rakd meg azokat a fazekakat!

A diák megint azt gondolta, hogy ezeknek itt csakugyan nagy pörük lehet az Alfölddel, hogy még a fazekak közt is azt emlegetik. Biztosan valami örökségi ügy, vagy mi a fene...

Nem tűnődhetett tovább, mert csak egy hullottak rá a kérdések:

— Öcsém! És idejött egyenesen?

— Ide én, kérem szépen.

— Nem került arra Kékkő, vagy Esztergály felé?

— Eszembe se jutott.

— Jól tette. Szóval, itt lépett először a mi földünkre.

— Ha mondom, kérem alázattal.

— No, hát ez nagyszerű! Mert tudja, ez itt már a Felvidék. Itt kezdődik. Az esztergályiak, meg a kékkőiek ugyan el akarták tőlünk vitatni az elsőséget, de hát ki hallgatna ilyen dologban az esztergályiakra, meg a kékkőiekre! Látja, ott messze, azt a hegységet? Azok már a zólyomi hegyek. Szépek, mi?

— Szépek!

*

— Meghiszem azt. De hát persze, azért az Alföldnek nincsen párja. Hej! Az az Alföld! Tudja, mi felföldiek mindig elérzékenyünk, ha ezt a szót halljuk: Alföld! Nem is tudnám megmondani, hogy miért? Mindegy. A vér se mondta meg soha senkinek, hogy mi je nekí a szív... És tudja, kedves öcsém, az én hiveim, a póltáriak, lejárnak minden évben az Alföldre: aratni! Igaz, hogy az esztergályiak is. Arra azonban nem voltunk elkészülve, hogy az Alföld egyszer csak visszaadja a látogatásunkat.

Csináltak. Megcsináltak. Jó is volt, jól is esett. A diák úgy megtömté magát, mint a dob. Hanem azért még mindig nem bizott egészen benne, hogy ez a tulságos nagy szíveség végleges állapot marad. Hallott vala-

mit a cigányról, aki menekül onnan, ahol nagyon jól tartják s ez szegyet ütött a fejébe. Úszonáig csak elfelejtett a tisztelendő kérdéseire; ette, itta, füstölte, amivel kínálták, hanem a huszadik cigarettánál mégis megkérdezte, hogy merre van a legközelebbi falu?

— Ah, hát az nagyon messze van! — mondta reménytelen legyintés kíséretében a tisztelendő. — Kimondhatatlanul messze.

— Mégis, hány kilométerre lehet?

— Nem tudom. Lehet az talán husza is.

— Akkor ideje, hogy elinduljak.

— Hová? bámult vissza siketen Gerengay.

— A szomszédba. Alsóesztergályba, vagy hová.

— Szombaton délután?!

— Miért ne? — dadogta a szupplikáns.

Gerengay tisztelendő bosszusan csóválta meg a fejét.

— Ejnye, kedves öcsém, micsoda zbojnyiknak gondol maga engem. Szupplikánst szombat délután utnak eresztetni?! Hiszen valamennyi ösöm megfordulna a sirjában. Majd holnap!

Másnap vasárnap volt. A parókia tornácán már jókor reggel összegyűlekeztek a presbiterek s Gerengay büszkén vezette eléjük kipurult arcú vendégét.

— Nézzétek, barátaim! Hát itt az az alföldi gyerek!

No már azok csakugyan úgy megnézték, hogy egy kétféle angyalt se nézhetek volna meg nagyobb kíváncsisággal.

— Hanem most csakugyan ideje lesz elindulnom.

— Istentisztelet előtt?! — lépett hátra egész papi méltóságában Gerengay.

Teringettét, hogy erre nem gondolt. Most majdnem szentségtörést követett el. Hát persze, hogy nem lehet egy papi házból istentisztelet előtt elszelni.

S ment engedelmesen a templomba, mintha az ő kedvéért építették volna.

A tisztelendő Krisztus magvetőjéről prédikált s olyan félreérthetetlen célzásokat tett rá, hol vetette el a jó Isten a Felvidék buzáját, hogy abból lehetetlen volt az ő szülőhazájára nem ismernie. És, ha a beszéd nem igazította volna utba, eligazította volna a sok tekintet. A póltáriak olyan gyöngéd, meleg, szeretetteljes csodálkozással pihentették rajta a szemüket, mintha nem kis részben az ő érdeme lett volna, hogy az Alföldön buza terem s hogy abból sütik a póltáriak is a kenyereiket.

Elbűdülva a szeretet feléradó hullámaiktól, szegyetől és boldogságtól mámorosan rohant a konyhába a tisztelendő asszonyhoz, hogy neki most már igazán mennie kell.

— Ebéd nélkül?! — csapta le a palacsintásütőt Gerengayné. — Mikor az egész ebédet a maga tiszteletére készítettem?!

Hát persze, hogy meg kellett az ebédet is ennie, de evés közben óvatosan megjegyezte, hogy ebéd után már visszavonhatatlanul indul.

— Vasárnap?! — csapott az asztalra a póltári pap.

— De hiszen éppen a tisztelendő ur mondta tegnap, hogy ma utnak ereszt.

— Eh, gondoltam is én tegnap arra, hogy ma vasárnap lesz.

A szupplikáns összeroppant.

— Ezeknek valami tervük van velem, — gondolta verejtékező homlokkal... Mert igaz is, sohase hallotta ő azt életében, hogy a szupplikánssoknak, akik végre nem tették soha gazdagabbá egyetlen felebarátjukat sem, valahol ekkora becsületük legyen.

Hát csak összehuzta magát, amennyire a bordái és a gyomra engedték és nem szólt már semmit, csak visszafojtott lélegzettel figyelt.

Kedden a vállára ütött Gerengay:

— Hát öcsém, most elviszlek bemutatni a szomszéd papoknak!

A szupplikáns kábult megadással hajította le a fejét, mint akinek már úgy sincs önálló akarata.

Az esztergályi papot nem találták otthon. Azt mondta a cseléd, hogy elment Szentpéterre. Utána kocsiztak tehát Szentpéterre. No, ott már nem csak, hogy megtalálták, hanem találtak hozzá még vagy tizenkét más papot, plébánost, jegyzőt, birtokost és tanítót is. Az urak barátai összejövetelt tartottak s nagyon megörültek Gerengaynak.

— No, csak hogy itt vagy! Éppen te hiányoztál!

— Most ne nekem örüljete, — harsogta diadalmasan Gerengay, — hanem ennek az alföldi gyereknek!

Hm. Hát hiszen annak is örültek. Hallottak is már róla. Ugy megropogtatták a csontjait, hogy egyik lapockája összecsofolódzott a másikkal. Hanem ebben az örömben valami irigységféle érzelm is vegyült: Micsoda poiapás fogást csinált megint ez a huncut póltári pap! Ez csak elhalássza mindig a legjobb falokat Esztergály és Szentpéter előtt!

— Hát hozzám mikor jössz, fiam?

Ezt egyszerre tizenketten kérdezték.

— Semmikor, — mordult rájuk Gerengay,

— A szupplikáns az én vendégem.

— No. Legalább egy napra.

— Egy órára se.

— Hát legalább kölcsön.

— Te, János, — dörmögte meginogva Gerengay, — de, ha holnaputánig nem hozod vissza Póltárra, érte megyek.

— Gyere! — mondotta Csapkay.

Csak hogy nagy idő volt az holnaputánig. Csapkay tisztelendő már reggeli után elővette a diákat s kifaggatta a családfejáról letediziglen. Fel kellett neki sorolnia, hogy ki volt az anyja, a nagynyja, apja s annak az öreganyja. Hát az bizony Plachy-lány volt.

— Meg van! — dörmögte az esztergályi pap. — Neked itt a helyed nálam. Az én szépanyám is Plachy-lány volt. Rokonok vagyunk.

Elment a hire, mint a villám, hogy a Plachy-család egy Alföldre szakadt sarjadéka jár itt a Felvidéken s arra megjelentek a Plachyak. Az igaziak. Akiknek nem az anyai nagynyjuk volt Plachy, hanem ők maguk is ezt az ősi nevet hozták magukkal a világra. — Azt hozták, — a szupplikánst pedig vitték. Először csak a harmadik faluba, azután már a harmadik vármegyébe. Egyszer igénytelen rektori portákra, máskor zsindegyfedélű öreg kuriákra.

Egy hónap leforgása alatt úgy kifejlődött az istenadta, hogy a régi ruhája kész nevetéggé zsugorodott össze rajta.

No, de ez már csak nem volt nagy probléma egy olyan emberrel, akinek a Plachyak révén a Felvidéken csak az nem rokona, akivel nem akar rokonságot tartani. Öltöztették, csinosították a gyereket s vitték tovább, mint a patak vize a beléjétévedt kavicsot. S a „kavics” csinosodott és — csiszolódott. Megtanult táncolni, társalogni, mulatni és mulattatni. Csupa tehetség ez egy társasági fiatalembernél — s ennyi tehetséggel nem is maradhatott meg végkép a Plachyak önző tulajdonában. Egyre-másra kapta a Felvidék minden részéből a meghívókat. Ha nem ment, vitték, ha nem engedték, elszöktették.

Ezek után már csakugyan a legjobb utján volt annak, hogy közkinccsé váljék, — hanem akkor valami különös dolog történt.

A gyerek egy sárosi falucskában megkötötte magát s kerekén kijelentette, hogy ő most már aztán nem megy tovább a szentnek sem.

Hát erre senki se volt elkészülve.

Hiszen itt eddig csak az volt a kérdés, hogy ki viszi, hova viszi, vagy ki fogadja őt örökbe, — ha ugyan megengedi a törvény az örökbefogadást, olyan esetben is, mikor élnek még a delikvens szülei. Hanem, hogy az örökbefogadó ilyen elutasító magatartást tanúsítson a gyámszüleivel szemben, az teljesen váratlanul érte a felvidékieket.

És nagy sértés is volt.

Igy megcsufolni egy nép vendégszeretetét. Csak az asszonyok hallgattak. De, mint-hogy ez a fizikai állapot az asszonyoknál megy a legnehezebben, hallgatás közben rejtélyes arccal sutogtak, sugdolóztak egymás között.

Azután egyszerre kifakadtak:

— Ugyan ne szídjátok már ezt a szegény fiút. Hiszen szerelmes!

— Szerelmes?!... Ah, hogy felderültek erre a jó felvidéki arcon. — Igazán szerelmes? És kibe?

— A kis Dancsházy Katinkába. A sárosi Dancsházak közül. Az egész lány tizenöt-estendő. A fiu meg tizenhét.

Hát nem volt abban valami sirni és nevetni való bűbáj, hogy ez a két gyerek egymásba szeretett? A fiu, aki még csak tizenhétéves és már szerelmes. S a leány, aki csak májusban volt tizenöt, de azért már tudja, hogy lány.

Ahíttos csend támadt a nagy, csontos, kökemény „táblabíró-koponyák” között. Nem haragudott már senki. Mindenki a szerelem virágos fáját vigyázta, hogy durva kéz érin-

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL
az egyedüli gyógyszer influenza, mig-rén, idegzsákák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:
gyógyszertárakban és drogériákban.
SZF 17171

tésétől egyetlen virágszirom se hulljon le róla! Oh, hiszen ha megéri azt az egész erdő, mikor a szélén két fiatal fa virágzik.

Valaki huncutul elmosolyodott.

— Hiszen, ha úgy vesszük, egy kicsit mi is hibásak vagyunk a dologban.

Nagy, nehéz, mosolygó hallgatás szállt el válaszképpen a dombok, hegyek és emberek fölött s a rokonok, ismerősök egy gyűrött kis könyvecskét kezdtek kéztől-kézre adogatni. Az volt a szupplikáns adományokat gyűjtő könyvecskéje... Három hét alatt uttyomban beszupplikálták vele az egész Felvidéket, hiszen — teringtelt! — a szupplikánssnak most más dolga volt.

Azután kezdtek egész komolyan beszélgetni a fiatalok jövőjéről...

S amikor a szupplikáns augusztus utolsó napján visszaindult az Alföldre, hogy beiratkozzék a nyolcadikba, akkor már a teleirt adományos könyvecskén kívül a a figyelmeztetés is ott volt a táskájában, hogy csak siessen elvégezni azokat a betyár iskolákat, mert odafont Szárosban állás várja.

Az újján pedig egy szőke hajszálakból font nefelejcs-köves gyűrű, hogy még valaki.

S a szivében az elhagyott, mesebeli erdőnek az emléke. Egy nagy, szépséges erdő, a hová a nyár elején porosan, ismeretlenül lépett be s nyár végeztével már testvére volt neki minden fa, minden bokor, — s ott volt közöttük a menyasszonya, a kenyere, a jövője, a boldogsága.

Hej, ha ezt a csodálatos erdőt valaki egyszer méltóképpen megrajzolhatná.

De hát valahányszor feléje nyul az ember, mindig csak egy-két falevél marad a markában.

Mária királyné megkoszorúzta az Ausztriában nyugvó román hősök sírját

Bécs, szeptember 2.

Mária román anyakirálynő csüttörtökön Erzsébet görög exkirálynéval együtt Tuln és Zwensendort alsóausztriai falukban felkereste a román hősi halottak sírjait, majd virágokat helyezett az osztrák katonasírokra is.

Nem hitelképesek a dunai államok

Páris, szeptember 2.

A „Le Temps” londoni levelezője szerint Angliában a közvélemény most kedvezőbben fogadja a dunai államokra vonatkozó terveket, mint Tardieu idejében, de úgy vélik, hogy míg a kis államok gazdasági helyzete nem javul,

ujabb kölcsönt nem lehet nekik adni.

Másrészt azonban tisztában vannak azzal is, hogy a dunai államok támogatás nélkül nem képesek talpraállni.

MEGÉRKEZTEK AZ ŐSZI SZÖVETUJDONSÁGOK

A LEGFINOMABB MINŐSÉGBEN

A LEGSZEBB MINTÁKBAN

A LEGOLCSÓBB ÁRBAN!

Olcsó selyemvásárunkat

meghosszabbítottuk!

1. m elsőrangú minőségű I-a I-a hibátlan CREP de CHINE L 90
1. m I-a CREP de CHINE . . . . . L 80

TEKINTSE MEG RAKTÁRUNKAT VÉTELKÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL!

VESTIS SZÖVET- ÉS SELYEMÁRUHÁZ

BRASSÓ, LENSOR 22. SZ.

Sorozatós balesetek miatt kivonták a „Spad“ repülőgépeket a forgalomból

Bukarest, szeptember 2

A légügyi államtitkárság intézkedése szerint kivonták a forgalomból az összes „Spad“ gyártmányú repülőgépeket, mert bebizonyosodott, hogy a pilóták, akik ilyenfajta géppel szálltak fel, sorozatos baleseteket szenvedtek.

Az egységspárt bizalmat szavazott Károlyi miniszterelnöknek

Budapest, szeptember 2.

Csütfőnkön este az egységspárt nagyszabású értekezletet tartott, amelyen Pesthy Pál üdvözölte Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt, abból az alkalomból, hogy egy éve áll a párt élén. Teljes elismerés illeti a kormányt — mondta — a költségvetés egyensúlyozásáért és a pengő vásárlóképeségének biztosításáért. A legsürgősebb további feladatok most a mezőgazdaság megsegítése és a földterehrendezés.

Károlyi válaszában megköszönte az egységspárt eddigis támogatását, majd kijelentette, hogy továbbra is biztosítani fogja a költségvetést. Ami pedig a kamatfizetést illeti, nem látja akadályát annak, hogy átmeneti rendelkezéssel a megszabott terminust megelőzően kifizetők.

Mondjuk szeptember harmincadikáig. Ez nyilván a külföldi kötelezettségek újabb meghosszabbítását jelenti. Azután Bethlen István gróf szólalt fel és bizalmát fejezte ki a kormány iránt.

Mindennapos rablómerényletek a bolgár-román határon

Bukarest, szeptember 2.

Már többször foglalkoztunk a román-bolgár határszelen uralkodó vad állapottal. Felfegyverzett bolgár bandák állandóan veszélyeztetik a közbiztonságot. Tegnap éjszaka újabb merényletek történtek. A Silistra és Carbanar városok közötti úton egy fuvarozó földmivest lőmártak meg, összeverték, lovait agyonütötték és mindenéből kifosztották. Félóra múlva már egyik közeli faluban volt a banda, ahol egy templomot raboltak ki.

A hatóságok megállapítása szerint egy jól szervezett, tizenkét tagú komitációs-banda garázdálkodik, amely nemrégén Cocargrec község mellett négy román telepet megtámadott és borzalmasan megkínzott. A telepeseket állandó rémületben tartják a fenyegető levelek, a melyek minden valószínűség szerint ugyanattól a komitációs bandától származnak.

A román telepesek küldöttségileg kérik Bukarestben a közbiztonsági szervek megerősítését.

Őszre újabb kormányválság?

Jön az inflációs miniszterelnök? — Argetoianu ismét a színen?

Bukarest, szeptember 2

A kormány nehezen született meg és a nehezen született kised nehezen is fejlődik. Először Junian okozott nagyobb rázkódtatásokat inflációs programjával. Juniannak vannak hívei a pártban, főleg a fiatalok körében. Junian most állítólag a kulisszák mögött a kormány ellen dolgozik.

Azután jött a konverzió-módszítás teherpróbája. Mironescu és Vajda, meg Madgearu között kipattantak az ellentétek. Valószínű, hogy a Banca Nationala intervenciója nélkül a módosítás el is maradt volna őszre.

A politikai ellenfelek természetesen a kellő kárörömmel figyelik a belső villogásokat és a következő jóslást állítják fel a Vajda kormány élettartamáról, amely nem is hangzik valószínűtlenül:

A Vajda-kormánynak nincs egyéb feladata, minthogy helyreállítsa a kapcsolatokat a nemzetközi finánciókéval (lásd népszövetségi szakértők rajzása Bukarestben) és végrehajtsa utasításait. Azonban a szakértők

olyan gazdasági és pénzügyi programot irnak majd elő, amelynek végre-

hajtására Vajdának nem lesz meg az ereje.

Igy aztán elkerülhetetlen a kormányválság és az őszre a „második garnitúra“ helyett a kormányrudhoz kell állítani a nemzeti parasztpárt egy másik gárdáját. Ekkor állítólag Junian lenne miniszterelnök és

szerepelne benne, a király egyenes kivánságára, Argetoianu is.

Az „első garnitúra“ pedig, Maniu elnöksége alatt igyekezni fognak még későbbre tartogatni, amikor a helyzet olyan kritikus lesz, hogy Maniu népszerűségét vagy mondjuk, megmaradt népszerűségét is latba kell vetni az ország népe előtt.

Averescu tábornok lapja a leghatározottabban állítja, hogy az események ennek a jóslásnak igazat fognak adni. A kormányválságtól állítólag csak egy-két hónap választ el bennünket.

Vajda kormánya valóban nem áll olyan erős lábán sem befelé, sem kifelé, hogy sokáig élhessen. De különösen igazolja az országot az a kérdés, hogy milyen új és kemény program lesz az, amelynek végrehajtására friss erők és Argetoianu legendás „vaskeze“ szükséges?

SPANYOL FÖLDÖN

A francia-spanvol határon meglepetés éri a Középeurópában ismert torturákhöz szokott utast. Francia rendőr, csendőr, vagy finánc nem jelentkezik. Már szinte kellemetlenné válik az elmaradásuk miatt „aggodalom“. Talán szándékosan húzzák ki utolsó pillanatra a vámvizsgálatot, vagy talán a spanvolföldi állomáson tisztelnek majd meg jelenlétükkel?

Már spanvol földön fut a vonat, míg végre elérjük az első állomást. Francia ott sem mutatkozott. A bámuló spanvolok világszerte fel, hogy csak az ellenvonatok utasai kerülnek ellenőrzés alá.

A spanvol őrség állománya négy ember. Két csendőr és két vámos. A csendőrök félrevonulnak, vagy kedélyesen sétálnak. A vámosok pedig nem kérdezőnek. Mit is kérdeznének? Az utóbbi időben jövő utasok úgy sem beszélnek spanvolul. Még francián sem. Nagyobb részük bevándorló, akik alól kihullott a napi megélhetés biztató reménytalaja.

Mit vizsgálhat egy ilyen bevándorlónál? Foszlós, rojtos fehérneműjét, kopott és egy-két silány bőröndbe préselt néhány ruhadarabját...

Muy bien Senor! És már ott találjuk magunkat a Barcelona felé induló vonaton. Megkönnyebülten. Az ilyen határát-

kelés rendszerint izgalommal jár. És én nem szeretem az eféle izgalmakat.

A vonaton. Itt is van „nem dohányzó“ kocsi. De csak a neve. Dohányzói azért szabad benne. Szokatlan dolog ez a paragrafusok közé zárt középeurópai számára. Ott külön bírságot, jegyzőkönyvezést, vagy legalább is szikrázó szemek villanását, haragos hangok szitkát vonná maga után. Itt spanvol földön vagyunk, spanvol földön nem szokás eféleken csodálkozni. Muy bien, Alfonsok bukása, a megkötölt szabadság átfurmálta a spanvolokat. A papok igen nagyok, igen féltelmetesek voltak Spanyolországban. Csodálatos, hogy megbukhattak és hogy ez a bukás nem mindenben egyezik eddigi hitükkel. Gondolkozni azonban nem könnyű dolog, hát inkább nem gondolkoznak fölötte. Hanem élnek a jogokkal. Még többel is, mint ahogyan kellene. Mert ha már szabadság van, nemcsak a neve legyen az. És ez is nagyon jól van így.

Barcelona. Másfélmillió emberre tege lakja. Kikötő- és gyárváros. Gyárakban 100.000 munkás dolgozik. De csak mérsékelt üzemmel. Ez a redukálás állította meg a catalán metropolisz rohamos fejlődését. Mert a nagytöke inkább a spanvol papirendszert kívánja vissza, mint autonóm és függetlenül demokratikus Catalániát.

Duca az atmoszférák zenéjével akarja lecsillapítani a kisebbségi fájdalmakat

Brassó, szeptember 2.

Majdnem szószerint adjuk az alábbiakban Duca volt külügy és belügyminiszternek a liberális párt jelenlegi vezérének a kamarában a kisebbségi kérdéssről tett nyilatkozatát, melyet lapunk vezető-cikkében is méltatunk.

A beszédből látnivaló, hogy Duca nem mondott újat, csak lemásolta azokat a frázisokat, amiket a liberális uralom alatt annyi álszentkedéssel, szemfényvesztéssel és cinikus fölényességgel hullatott el ő és valamennyi kicsiny és nagy pártfele. Ne menjenek Genfbe — mondta Duca — hanem Bukarestbe, ha panaszuk van, de ha Bukarestbe mentek, lehurrogták, kidobták őket, vagy előléptették, megjutalmazták azokat, akik a nemzeti kisebbségek jogait durván, könyörtelenül elkonfiskálták, meggyalázták. Anghelcsuval, a magyar iskolázás és kultura Gesslerjével Duca ur és társai sohasem akarták megérteni, hogy Romániának is szüksége van rá, hogy a négymilliónyi népkisebbséggel harmóniában legyen és sohasem törekedtek rá, hogy a törvény pártatlan érvényesítésével és az erkölcsi és emberi törvények respekálásával teremtessenek „kedvező atmoszférát“.

Ezt az atmoszférát igenis meg kell teremteni, de ez nem a kisebbségeken mulik. Legyen a szónak értéke és az értéknek szava, s mindjárt másképp lesz. Szabadítsák fel elsőnek a székelységet a kultúróna áldásaitól és a helyi satrapák sarcoló uralmától, (milyen jól kívánhatta volna ezt Duca az üres, elkopott köz-helyek helyett!) — a többitől aztán beszélünk. Az atmoszféráról is, amint Anghelcsu ur, Duca ur és társaik — mint

az ábra mutatja — az ország nagy szerencséjére — teremtettek.

Ime a beszéd, az atmoszféra: Nagyrománia területén körülbelül négy millió kisebbségi él tizenöte milliónyi össznépséggel. A mi felfogásunk az, hogy e szervi felépítés mellett, Románia csak akkor lehet valóban és alaposan konszolidált, ha a legharmónikusabb viszonyban él a kisebbségekkel. És, amint sokszor hangoztattam —, de vannak igazságok, amelyeket sokszor kell elismertetni — nem is a békeszerződésben foglalt kötelezettségeket tartom fontosnak.

Vannak kötelezettségek ránk nézve, a melyek tullepik a békeszerződések szük határait. Az etike és humanitás parancsai, sőt a nemzet önfenntartási szelleme kötelez bennünket első sorban, hogy a kisebbségekkel harmóniában éljünk. — (Taps a liberálisok padsoraiban.)

Különben, a kisebbségi kérdés kétféle formában jelentkezik: vannak törvények és van atmoszféra. Egyes kisebbségek — nem akarok ugyan most senkit sem támadni vagy gyanusítani — azt hiszik, hogy a törvények a fontosak. Felfogásom szerint a létkör a főkérdés; először, mert a törvények változhatnak, azonfelül ezeny körülmény létezik, amely adott pillanatban megátolhatja a törvények alkalmazását, mint például ma a pénzügyi nehézségek. Megeshetik, hogy a törvényeknek nincs meg a teljes gyakorlati hatásuk.

A létkör azonban elengedhetetlen. A létkör a törvények felett teremti meg azt a mentalitást, amely a törvényhozásra kihat és amely biztosítja a megszavazott

törvények helyes alkalmazását. (Ismét taps a liberálisok oldalán.)

Azért tehát, kisebbségi uraim, én vagyok az első, aki elismerem, hogy ha Önök a szük törvényes alapra helyezkednek, jogosan panaszkodhatnak, hogy egyes törvények hiányzanak, vagy később kerültek megszavazásra. De engedjék meg nekem, hogy ezen ünneplés helyéről őszinte örömmel állapítsam meg, hogy az utóbbi években Önök és a románok között a közeledés az atmoszféra dolgában egyre jelentősebb lépések történtek. Ezen szempontból örültem, hogy a napokban ilyenfajta kijelentések is hangzottak el erről a szöszékről: „szeretettel nyujtunk — mondta egyik kisebbségi szónok — testvérkezet az uralkodó fajnak“. Azután: „Őszinte szívvel követjük a kölcsönös megértés szellemét“ és végül: „Mi nem a nemzetközi fórumoktól, hanem a román demokráciától várjuk sor-sánk jobbrafordulását“.

Igen. Uraim, nagyon jól esik nekem, hogy ilyen kijelentéseket hallottam, mert egyike vagyok azoknak, akik évek óta — de különösen, mikor a külügyminisztérium élén állottam — így szóltam a kisebbségekhez: „Ne menjetek Genfbe az igazatokat keressni. Bizzatok bennünk és legyetek azon, hogy panaszaitokat Bukarestben és nem a határon túl intézzék el“. (Taps a liberálisok oldalán.)

Üdvözöljük tehát örömmel azt a fejlődést, amelyen a lelkek az utóbbi időben átmentek. Lássuk ebben biztató jelet, a melynek nyomán a minél erősebb összeforrást és a román elem és a kisebbségek egyre zavartalanabb együttélését jósolhatjuk meg. (A liberálisok tapsolnak.)

Kommunisták és rendőrök harca

Brüsszel, szeptember 2.

A lüttichi kommunisták minden tiltó rendelet ellenére az Yser-téren gyűlést s azután felvonulást rendeztek. A tüntetők a rendőség felszólítására sem hajlandók szétszéledni, mire közelharc fejlődött ki a rendőrök és a kommunisták munkások között. A kommunisták soraiból három ember súlyosan megszuült. A tüntetés elfojtása után a rendőség több munkást őrizetbe vett.

Uj székelyföldi muzeum nyílik meg vasárnap

Kézdivásárhely, szeptember 2.

Nagy eseménye lesz vasárnap a derék székel városnak. Ekkor nyitják meg nagy ünneppel és adják át a nyilvánosságnak a város muzeumát, mely kilencezer értékes tárggyával méltó helyet fog elfoglalni az erdélyi muzeumok sorában.

Ellátogatunk az árvaleány nevelőintézet emeleti részén elhelyezett muzeum helyiségébe és meglepődve állottunk meg sok olyan értékes tárggyal, mely Kézdivásárhely és környékének multjából szolgáltat történelmi becű adatokat. Nagy értéket képvisel a pénz és érem gyűjteményen kívül a muzeum fénykép-galériája, melyben feltalálható mindenki, aki a város közelében valaha szerepet játszott. Van egy kétezeréves kézimalom, a melyet Kézdimartonfalván találtak, verem-ásás közben. Tulajdonképpen két ilyen malmot találtak Martonfalván, azonban a másikat a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Muzeumnak adták. Köpeci Sebestyén József heraldikus megállapította erről, hogy e régiség találat helyén letelepedett családban két asszony, — az egyik valószínűleg az anyós, — lakott együtt. U. i. az akkori szokás szerint az, aki férjhez ment, magával vitt a házhoz ilyen kézimalmot is. Ahány asszony, annyi kézimalom volt a háznál.

Szép a muzeum madár-gyűjteménye, mely a székel Kárpátok madár-világának már-már kihaló ritkaságai.

Erdemes feljegyezni, hogy a város kulturéletének emez újabb intézménye dr. I. Diénes Ödönnek, a kaszinó elnökének lelkes munkája révén hivatott életre. Néhány évvel ezelőtt ülte meg a kaszinó 80 éves jubileumát és ekkor vetette fel az elnök az eszmét a muzeum létesítésére. Azóta pihenés nélkül dolgozott a muzeum létrehozásán s ahhoz ő maga kb. háromezer darabbal járult. A megnyitása vasárnap délután lesz a város egyesületeinek bevonásával és azon az ünnepi beszédet dr. Vargha Béla, a kaszinó tiszteletbeli elnöke, az ünnepi beszédet dr. I. Diénes Ödön mondja.

A vasárnap délután 4 óraker az Árvaleány Nevelő Intézetnél tartandó ünneplés műsora:

1. A kézdivásárhelyi ref. dalárda éneke.
2. Bevezető beszédet tart dr. Vargha Béla, a kaszinó tiszteletbeli elnöke.
3. A kézdivásárhelyi ref. dalárda éneke.
4. A muzeumot, annak létrejöttét ismerteti és megnyitó beszédet mond dr. I. Diénes Ödön, a Kaszinó és a Muzeumi bizottság elnöke.
5. Kerti ünneplés az Árvaház udvarán. Az ünneplésre belépti díj nincs.

A muzeum a megnyitás után minden csütörtökön délelőtt 11—1 óráig és vasárnap délután 3—5 óráig díjtalanul megtekinthető.

Golinina
argentine

biztosítja a frizura tartósságát

Eladó: Illatszertárakban és drogueriarokban.
Bukarest, Pitar Moş 4.

Ki ellen?

„Ha a háborút megnyertük volna...
De büszke állam lennénk
Még éjszaka az ágyban is
A nadrágoarráshoz préselnék ujjainkat...
A csillagok mundérgomb lennének
És az Isten német tábornok.”

Ezt Erich Kästner írja, a társadalmi nyomorúságtól elgyötört emberek sinogatószava, édes költője, aki ezen híres persét minden mély és puha lírája mellett szinte forradalmi hanggal, bátorsággal és élességgel zárja be, kiáltván:
„Szerencsére nem nyertük meg a háborút!”

Le merne írni, nem félt, hogy nyálkás vadaskodások érik hazafiatalanság címén.

De a hivatalos Németország ma is meg akarja nyerni a háborút.

„A császár elment, de ittmaradtak tábornokai” vészjelezték számtalanszor a haladó német tábornok. Most Schleicher tábornok, akinek marsallbotja dirigálja a német politika zürzavaros szimfóniáját, lehozta a doornii Sinaj-hegyről az új német tizparancsot. Elment szigorú memorandum formájában Párisba is.

— Százazrekéből álló német hadsereget! (A számtalan katonai jellegű alakulat, egyesület, ifjúsági szervezet, stb. stb. mellett.) Tankparkot! Légiflótát! Huszonöt új gyárat, amelyek éjjel-nappal ontsák az agyut, puskát és mérges gázokat! Erődítmények sűrű hálózatát! Nehéz ágyukat, parti ütegeket, bombvetőket, mindent, mindent, ami tábornokok és fegyvergyárosok szívéhez nőtt... fegyverbe Németországot!

A tábornokoknak, a harcmezők hőseinek, — amely harcmezőkön a tábornokok aratják a babért és a közkatonák véreznék el névtelenül és hangtalanul — bizonyára erőszakkal kellett visszafojtani torkába a kiáltást, amely olyan természetesen csuszott volna a többi után: Eljen a császár!

De — gondolják az elárvult tábornokok, — mindennek eljön az ideje.

Igaz, hogy Schleicher hozzátette nyilatkozatához, — a világon egyre sürűbben és kellemetlenebbül hangzó pacifista nyávogások elcsitítására, — hogy vagy leszerel mindenki, vagy mi is fegyverkezünk. Amiben teljesen igaza van, főleg Franciaországgal szemben. Node ma már a legpöttömebb parasztgyerek is tudja, hogy leszerelés nincs. Az alternatíva tehát nem alternatíva: fegyverbe Németországot!

Ki ellen?

Hát, sokfelé kell kardot élesíteni ma-napság egy szegény imperialista nagyhatalomnak.

Franciaország ellen — terület és jóvátételnek keresztlelt sarcolás miatt.

Lengyelország ellen, — hasonló okokból.

Oroszország, nagyon Oroszország ellen — egy új világnézet és társadalmi rend áthidalhatatlan különbsége miatt.

Azután rengeteg ellenség zavarog benn az országban:

Munkanélküliek.

Baloldal.

Konkurrens diktátorok, hatalomra és konkravágiók tömege.

Az „ör a Rajna parton” csak akkor áll hüen és szilárdan, mint ahogy azt a német himnusz előírja, ha a császári sas kommandója alatt van.

Németország, a hivatalos Németország meg akarja nyerni a háborút, sőt az összes háborúkat. A hebehurgia, sokszor rakoncátlanok horogkeresztes üstökös ellen, a baloldal ellen, a munkanélküliek ellen, sokfajta ellenség ellen, és végül, ha nem is azonnal, de lehetőleg mihamarább a köztársaság ellen. Egyszóval: mindegyikét rendet a házbán.

Azután rendet az egész faluban. Jön a nagyhatalmi álmok ujrakérdése. Csipkerózsika nem halt meg, csak alszik. Ebben is teljesen igaza van. Amilyen jögon francia acél és arany uralkodik a világ felett, ugyanolyan jogot formálhat hozzá a német is. A páncélvonal 1914-ben csak kisiklott a sinekről, de nem tört össze.

Németország most már biztosan felfegyverkezik, nem is szólva az eddigi titkos fegyverkezésről, — amiben megunt igaza van, miért legyen jobb a többinél — és készen fog állni, mikor sikerül majd valahol elindítani a nagy csetepatét, két nagyhatalmi csoport között, amelynek tagozatkozó kialakulása most folyik, vagy blokkban Oroszország ellen, vagy mit tudni milyen alakulatokban és frontokon.

Németország felfegyverkezik és a borotvaél, amelyen az a bizonyos sokat emlegetett európai egyensúly táncol, még hajszálbékonyabbá élesedik.

Körműves Géza

B. L. 6. OLDAL

NÉPSZERŰ MEGÉLHETÉSI LEXIKON

ÁLLÁS

Akinek nincs, azt hiszi azért nem tud megélni. Akinek van, hasonlóképpen. Az Á. lehet magas is, meg zsiros is. Vannak szerencsések, akiknek olyan zsiros az állásuk, hogy kénytelenek uborkafán keresztül bemászni rá, a kéznélvő, zsiroságot egyensúlyozó, savanyúság miatt. Az Á-t, akár az állástalanságot, halmozni is lehet. Van ember, akinek husz állása is van és van olyan, aki husz állás bármelyikét szeretné betölteni

BAZALT

Egykor, Cinka Panna idején, közönséges kőből készültek a szívek. Manapság a sokkal tartósabb B.-ből divatos viselni.

BECSSZÓ

B-t, akkor adjuk, amikor történetesen mást nem adhatunk. Nyomatékosabb válfajai:

- a) én úgy élek,
  - b) így görbüljek meg,
  - c) ott sülyedjek el, ahol most te állsz.
- A B-t rendszerint anyagi háttérű ügyleteknél szokás használni. De egyoldaluan. Ugyanis arra még nem volt példa, hogy valaki ezt mondja: becsszóra meg fogom kérni tőled a pénzt. Ezt ugyanis mindenki elhiszi B. nélkül is. A megfizetési ígéretet viszont B. dacára sem szokásos.

CSERÉPMALAC

Fölös, megtakarított pénzek elhelyezésére szolgáló agyagálatka. A népmonda szerint ha megtelik, összetörik. Ilyen esetre azonban a legöregebb emberek sem emlékeznek, mert a nyílásán át pompásan lehet a pengőket kibillenteni és így megtehető csupán a danaidák fantáziájában él.

Ugy jó a Cs., ha kiadásra vonatkozhat. A mostanság szerzte divó Cs.-re ez teljes mértékben áll: amikor és akik kiadják a fizetést, csökkentenek.

CSÜRDUNGOLÓ

Diadalmi örömtánc Csángóniában. Hajdanában ropták lutrifonyeremény alkalmával, aranykincs kiadásakor, gráci örökség és más örömteli előfordulások esetén. Ma, ha valaki egy száz pengős kiülvőségéből husz pengőt inkasszál, hájjal és hévvel, sőt joggal, Cs-t jár. Kánkánál tétézve.

DOHÁNY

A pénznek igen találó névhasonlata. Kell, hogy magja legyen, de valójában csak leveles D.-nyal lehet mit kezdeni. Továbbilag mindkettő könnyen füstbe megy.

ELŐLÉPTEÉS

Előfordulása ma rendkívül ritka. Az alsóbb kategóriákban, ahol a legkívánatosabb lenne, éppenséggel kizárt. Mindamellett az emberi hiúság leleménye: a főnök, aki meg van elégedve alantásával, E. gyanánt megengedi, hogy a többi kollégákkal szemben ferdén állítsa íróasztalát.

ELSEJE

Ekkor kapja kézhez az ember azt a pénzt, aminek kétszeresét kellene szétfizetnie. Az E-t mindenki türelmetlenül várja, persze nem a maga fizetése, hanem a másé miatt. Hátha kap belőle. Miután nem kap, várakozása a jövő elsejére koncentrálandó.

FIZETÉS

Lásd csökkentés. Fogak csikorgása. Levonás. Remegés és Pánik alatt.

GOMB

Nem is hinné a laikus, hogy a G. mennyi mindenféle vonatkozásban áll anyagi ügyünkkel. Hogy a G-hoz szabott ruháról említést se tegyünk, elegendő utalni a nyilvános gyűjtések G. utján történő likvidálására. A kölcsönkérő, a megvágandó alany kabátgombját sanyargatja. Ugyancsak szerepet játszik a G.-ház is, amelynek helyébe, igaz, manapság már semmi sem akad.

HASZON

Aki öt pengőn ma négyet keres, olyképp, hogy csupán egy pengő a ráfizetése, azt H.-nak nevezzük. Ez igaz is, mert rámehetne mind az öt pengő.

IDUS

Amilyen bájos női névnek, oly bájtalan a hőközép jelölésére. Ha elolvassuk, mi van Elseje alatt, I. édességeit könnyen elképzelhetjük.

IRODA

Ha valahol várni kell egy félórát kint, három órát bent, amikor is azt mondják,

hogy jöjjünk másnap és akkor várunk kint két, bent négy órát és akkor derül ki, hogy nem ide tartozik az ügy, vagy nem tehetnek semmit — az az I.

JAVITHATATLAN

Lásd Fizetés.

KÖLCSÖN

K. van rövidlejárata és hosszulejárata. A hosszulejárata K. olyképp jön létre, hogy a rövidlejárata nem adjuk meg. A K.-t kérni és adni szokás, nem pedig kinnlani és elfogadni. Az adós szívesen kezd fását a hitelezővel, amikor illem ellen való lenne utóbbinál molesztálásszerűen tiszteletét tenni.

KULLANCS

Adós, a kölcsön létrejötte után.

LAKBÉR

Az az összeg, amelynek meg nem létele miatt évnegyed elsejéig aggódunk. A kritikus nap eltelte után a hiány miatt a háziur kezd aggódni.

MUNKA

Ugy mondják, hogy nemesít. Ezek szerint 100 zaboszák továbbvitele egyenesen fenköltté tehet valakit. Az is közszólás, hogy a jólvégzett M. elnyeri jutalmát. Ezért van az, hogy a M.-t nem jutalommal, hanem fizetéssel honorálják.

NAGYZÁSI MÁNIA

Ötödike táján készpénzzel fizetni.

NEJ

Ritkán előforduló szó egyes személyben, de nem is kell így előfordulnia, mert ott a férj, akinek a N. neje. A N. hivatása férjével megosztani but, bánatot, bajt és örömet. A fizetést nem megosztva, hanem egyben kéri a nejek a férjtől. A N. igénye mindig kicsiny. Egy kis kalap, egy kis ruha, egy kis boa, egy kis tartós ondolás, egy kis ez, egy kis az, ez minden amit igényelnek. Szerénységük egyensúlyozásául ezen igényeik viszont állandóak.

NYUGDIJ

Azt a díjat, ami nem ad nyugalmat Ny.-nak nevezünk. Ha visszamenőleg folyósítják, akkor gunydíj. A Ny.-t hajdan élvezni volt szokás.

OPTIMIZMUS

Havi 200 pengő fizetés, hat gyermek, lakásfelmondás és adóhátralék esetén autójegyzéket lapozni.

PÁLYA

Az ellenkezője annak, amit minden ember választott. A P.-nak az a sajátja, hogy akkor téveszti el az ember, amikor befutotta. Az érvényesülésnél egy P. tökéletes, ha valakinek gazdag a pa.-P.

PÉNZESPÓSTAS

Azon egyenruhás ember, aki mindig mást keres.

Qwitt

Adósság kifizetése után a hitelezőnek megmondani fölmenő ági kutyafékomadta teremburáját, amiért úgy sürgetett.

RÉSZLET

Idealizált eszményképében így festene: az első R. kifizetésének elmaradása esetén az egész összeg elévül.

RÉZANGYAL

Füzfán füttyörészve a viszonyok jellemzésére használatos.

RUHA

Három-négy év előtti textilrelikvia.

SIKER

Előlegnyugtával bemenni a főnökhöz, azt aláíratlanul bár, de patáliamentesen kihozni.

SÓHAJ

Ájercsere, valami keserves dologra gondolva.

UCALEGON

Ha a szomszéd egy pengőt kér kölcsön, annyira le van égve.

UR

U. a pokolban is U. Ezért van az, hogy valaki ha ma is U. lehet, annak — ördöge.

TAPASZTALAT

Két pénztárcát hordani, egyet, az üres szeme közé lobogtatni a kölcsönkérőnek.

VILLANYSZÁMLA

Mindig akkor hozzák, amikor nincs pénz, vagyis a hónap végén. Energiafecsérelés ily pontosan kiszámítani ezt az időpontot, mert, hogy pénz ne legyen a kifizetésre, hozhatnák bármikor.

ZÁLOGHAZ

Alkimista műhely, ahol minden papírra változik át. A lejárt papírnak viszont kacskaringós mondat a csapadéka.

Undi Imre

Snott

Olaszok nyerték az országúti kerékpáros világbajnokságot

Róma, szeptember 2.

Óriási érdeklődéstől kísérve futották le tegnap Rómában a professzionista és amatőr országúti kerékpáros világbajnokságokat. Az utvanalon félmillió ember helyezkedett el. A profi mezőnyben 22 versenyző indult, köztük Ledouq, a Tour de France győztese. Guerra és Binda volt világbajnokok. A verseny az olaszok győzelmével végződött. 1. Binda Alfredo (olasz) 7 óra 01 perc 28.2 mp., 2. Bertoni Remo (olasz) 7 óra 04 perc 30 mp 3. Frantz Nicola (luxemburgi). 4. Monterro (spanyol). 5. Guerra (olasz.) Amatőrök harminchatan indultak, köztük két magyar, Orczán és Mádi. A céltól pár kilométernyire egy öttagú csoport megszökik, az utolsó 300 méteren izgalmas finis fejlődik ki, melyben egy kerékpáros szinte mind egyszerre haladtak át a célvonalon. 1. Martano Guiseppe (olasz) 4 óra 33 perc 52.2 mp. 2. Egli Paul (evájci) rajta. 3. Chocq Paul (francia) rajta. 4. Macchi Luigi (olasz) rajta. 5. Hein Ferdinand (luxemburgi) rajta. Őt perc múlva érkezik meg a másik csoport 3 tagja, majd a harmadik csoport 7 embere. Orczán 16-iknak, Mádi 18-iknak futottak be. A táv hossza a profiknál 206 km., az amatőröké 137 km. volt volt.

Országos tenniszverseny Kolozsvárt

A Kolozsvári Atlétikai Klub 1932 szeptember 8, 9, 10 és 11 napjain a KKE pályán (Magyar-utca 48) országos tenniszversenyt rendez. Versenyszámok:

1. Férfi egyes I. o. Kolozsvár város bajnokságáért.
2. Női egyes I. o. Kolozsvár város bajnokságáért.
3. Férfi páros I. o. Kolozsvár város bajnokságáért.
4. Vegyes páros I. o. Kolozsvár város bajnokságáért.
5. Női páros I. o. Kolozsvár város bajnokságáért.
6. Férfi egyes II. o.
7. Női egyes II. o.
8. Férfi egyes kizárólagos vidékiek számára.
9. Női egyes kizárólagos vidékiek számára.
10. Férfi egyes ifjúsági.
11. Női egyes ifjúsági.

A versenyen a Román Tennisz Szövetség szabályai érvényesek és indulhat minden leigazolt amatőr játékos.

Díjazás: Tisztelet-díj minden számban a győzteseknek, KAC érmei a második és harmadik helyezetteknek.

Nevezési díj: Ifjúsági számokban 60 lej, egyéni számokban II. o. 80 lej, I. o. 100 lej, páros számokban 120 lej páronként, plusz mindenütt 10 százalék szövetségi járulék. Csak egy számban való indulás esetén a nevezési díj senioroknak 120 lej, junioroknak 80 lej, személynként, plusz 10 százalék szövetségi járulék.

Nevezési zárlat 1932 szeptember 7. este 8 órakor. Sorsolás ugyanakkor a verseny színhelyén. A nevezések dr. Szabó Miklós címére (Cluj, Banca Marmarosch Blank et Co S. A., sürgőncím dr. Szabó Blankbanca Cluj) intézendők. Nevezési díj nélkül és elkésve érkező nevezések nem vétetnek figyelembe.

BUTORAINK MINŐSÉGE!

ARAINK OLCÓSÁGA VERSENYEN FELÜL ÁLL

Székely és Réti BUTORGYÁR R. T.

BRASSÓ, BUKAREST, MAROSVÁSÁRHELY

SZEPTEMBER 4.

Marci bácsi, meg Berta néni

Az alapvizsga után, amelyen boldogult Sággy meg Hercegh professzorok színlelt szórakozottsága és titkolt jóakarata következtében átszusztunk, azt kérdeztem Lajcsitól, aki társam volt egy a drukkbán, mint a sikerben:

— Hát hol isszuk meg az áldomást erre az örömré?

Lajcsi megvakarta a fejét:

— Az Marci bácsitól függ, akinek azonnal be fogom jelenteni az eredményt. Ha ad pénzt, akkor veled megyek, ha nem, akkor... részemről nem lesz áldomás!... Gyere arra és várj meg a kapuban.

A Lajcsi Marci bácsija az Andrásy-uton lakott, az Oktogonon túl. Ott sétáltam, amíg Lajcsi fenn járt nála és közben ráértem elmélkedni azon a furcsa ellentmondáson, hogy ennek a Lajcsinak! soha sincs egy krajcárja se, hogy ő maga teljesen szegény gyereknek vallja magát, viszont mindig nagyon csinosan öltözködik és amellett meglehetősen drága és kényelmes szállása van és ott is kosztol, a háziasszonyánál, mégpedig nem olcsón. Egyébként pedig még drámacigarettára is alig telik neki. Hogy lehet az, hogy öltözködésre, kosztra, kvartélyra is telik neki, másra azonban semmire? Ezen tündöttem most is, de nem sokáig, mert Lajcsi nagyon hamar végzett a bácsival. Mégpedig lehangoló eredménnyel, amit már messziről észrevettem az ábrázatán:

— Hát komám, — mondta, — csak menj a többiekkel, én nem mehetek veletek. Ez a vég gazember megint nem adott egy vasat sem!

Megpróbáltam felajánlani neki egy kisebb kölcsönt, de Lajcsi csak a fejét rázta:

— Nem, nem! Köszönöm! De adósságot nem csinállok! Nem tudom, mikor adhatnám meg!... Elég disznóság ettől a vén pénzeszsáktól, hogy ilyen fene fősvény, de hát mit csináljak?... Se apám, se anyám, senkim a világon, csak ez a gazdag bátyám! Annyit keres, amennyit akar, de nem ad! Vén disznó!

— Miért? — kérdeztem. — Hát mit mond?

— Semmit! Bejelentettem neki, hogy tul vagyok a vizsgán, azt felelte, nagyon helyes, derék gyerek vagyok, de most hagyjam békében, mert dolga van. Valami számítások dolgozik most is, bizonyosan egy újabb találmány, amivel a jó Isten tudja, mennyit fog keresni, de az bezzeg nem jut eszébe, hogy nekem is juttasson belőle!...

— Te Lajcsi! — szoltam. — Hát mért nem próbálsz valami irodában egy kis pénzt keresni? Beállhatnál ügyvéd mellé és...

— Akartam! — felelte elkeseredve. — Hányszor akartam, de azt nem engedil... Azt mondja, tanuljak és ne töltsem az időm egyébvel! És tudod mennyi zsebpenzt kapok tőle havonként? Tizenöt pengőt! Villamosra is alig elég! Tizenöt pengőt! Egyebet semmit!

— Ejnye! — mondtam. — Az igazán nem sok, ha mint mondd, olyan gazdag ember!...

— Ojjé! — felelte. — Pénze van még a bőre alatt is!

— És egyebet nem kapsz tőle semmit, csak ezt a tizenöt pengőt?

— Semmit! Soha egy vasat se! Az apám egyetlen testvére. A nagybátyám. És képes hagyni, hogy itt lézengjek egy fitying nélkül!

Megvallom fel voltam háborodva Marci bácsi ellen. Mert az ember az egyetlen unokaöccséről mégis csak illő, hogy gondoskodjék, ha neki magának nincs gyereke, pénze viszont van és az unokaöccs rászorul.

Csendesen ballagtunk a város felé ezen filozofálva, mikor Lajcsi egyszerre csak vidáman elkurjantotta magát:

— Berti bácsi! Hahó, Berti bácsi!... Kezetsókolom! — És megállt egy jóképű, kövérkés urral a járdaszélén. Tovább mentem és pár lépésnyire vártam, amíg Lajcsi kidiskurálja magát Berti bácsival. Roppant barátságosan beszélgettek, Lajcsi kacagott, Berti bácsi is, majd végül láttam, hogy Berti bácsi belenyul a zsebébe és valamit a Lajcsi markába csusztat. Még egy-két szót beszéltek, aztán már bucsuztak is egymástól. Lajcsinak sugárzott az arca, mikor utólért és belémarkolt.

— Idenézz! — szoltott és a nyitott tenyerén egy ötpengőt tartott felém.

— Hát nem egyszerű, hogy az utolsó percben mégis megkönyörült rajtam a sors, azaz Berti bácsi!... Ez ugyanis az anyai nagybátyám... Anyagi jószívű ember, de hát szegény. Most is panaszkodott, hogy rosszul megy neki, de azért látod, tőle lépten-nyomon kapok egypár pengőt. Többnyire öt, de néha tizet is!...

Csak persze nem rendszeresen. De hát tőle ez is szép! Bár neki volna anyyija, mint Marci bácsinak! Nem lenne semmi gondom!

Most már, hogy Lajcsi ilyen bepillantást engedett az anyagi helyzetébe, feljogosítva éreztem magam, hogy végére járjak a dolognak és megkérdeztem:

— De hát valami vagyonodnak mégis csak kell lenni magadnak is! Ugy-e?

— Vagyonom? Nekem? — csodálkozott Lajcsi. — Hogy képzeled ezt? Nincs nekem semmim. Semmim a világon!

— De hát akkor miből élsz? Ha a bátyád nem ad többet tizenöt pengőnél. Miből fizeted a lakásodat, kosztodat, ruhádat?

Lajcsi vállaltvont:

— Hát az egészen más! — felelte. — Azt Marci bácsi fizeti. Ő kereste ki számomra ezt a helyet, ő alkudott meg velük, közvetlenül nekik fizet, azonkívül minden évben kapok három ruhát a szabójától. Sőt a tandijamat, vizsgadíjaimat, könyveimet is ő fizeti. Ezt megteszi! De ez kutyakötelessége is. Ilyen gazdag ember még ezt se tege meg a testvére gyermekeért? A disznóság ott kezdődik, hogy nem hajlandó semmire! Semmire a világon! Csak arra, ami igazán ahhoz kell, hogy éhen ne haljak!... Mert arra mindenképpen azt mondaná, hogy komizság tőle! De ennél többet aztán nem tenne egy világról sem! Azzal, hogy énnekem egyébre is kellene egypár pengő, nem törődik... Bezzeg a szegény Berti bácsi! Ez nem tud úgy elmenni mellettem, hogy a zsebembe ne nyuljon! Pedig Marci bácsi gazdag ember, Berti bácsi meg szegény ember!... Csak hogy Berti bácsi jó, Marci bácsi meg komizs, fukar, zsigori! Pedig hát mit ér vele? A sirba ugysem viheti magával, amije van! Végül úgy is én fogom örökölni a vagyonát!... Ha ugyan tul nem él, vagy jótékony célra nem hagyja, mert az ilyen embertől minden kitelik!

Ha jól emlékszem még anyai esztendő után, úgy rémlik, hogy védelmembe vettem erre a felvilágosításra Marci bácsit, Lajcsi azonban letorkolt. Letorkolt azzal, hogy kifejtette, hogy Marci bácsi mérhetetlenül gazdag, hogy semmi áldozatába se kerülne, ha egy kicsit mélyebben belenyulna a zsebébe.

— De, mondta, az a baj, hogy a szórakozást még önmagától is irigyli és ő maga is úgy él, hogy drámacigarettát szív és villamoson meg omnibuszon kívül bele nem ülne más járműbe, mert ezt erkölcsstelségnak tartja. Azt, hogy valaki mulatni is szeretne néha egyet, meg se érti. Csak éppen a koszt, a lakás, meg a ruha! Ezenkívül szerinte csak egy van: a munka. Hidd el nekem, utálatos és rossz ember! Amellett savanyu, rideg és unalmas! És mert ő maga folyton dolgozik, azt hiszi, másnak sincs egyéb szórakozása. A fene egye meg!

Az egyetemi évek alatt nem igen változott a Lajcsi helyzete, aztán pedig elszakadtunk egymástól és beletelt vagy huszonöt esztendő, míg a minap újból találkoztam vele. Alig ismertem rá, nemcsak azért, mert bizony egy kicsit meg is hizott, meg is szürkült és meg is ráncosodott, hanem mert olyan finom bundában szállt ki egy olyan drága és hatalmas autóból, amelyen csak milliomosoknak dukál.

Megörültünk egymásnak, azonnal karofogott és azt mondta:

— Hát ez már szerencse! Alig egy órája, hogy Pestre érkeztem és azonnal ilyen régi jó cimborámmal találkozom! El se engedlek! Velem fogsz ebédelni!

Ebéd alatt megtudtam, hogy az én Lajcsi barátom kinn él többnyire a francia meg az afrikai tengerparton, néha Párizsban, néha meg Svájcban. A vagyona nagyrésze külföldön van, itthon csak házai vannak, meg egy birtok, ezeknek a bérét most nem tudja kivinni a valutatilalom miatt. Eppen azért is jött haza, hogy ezt a dolgot valahogy elintézzze.

— És hogy szerezted ezt a nagy vagyont? — kérdeztem. — Miféle üzlettel?

A fejét rázta:

— Nem én szereztem! Örököltém. Nekem csak annyi érdemem van az egészben, hogy meg tudtam tartani. Hogy át tudtam menteni minden válságon és hogy ki tudtam sibilni még idejében a nagyobbik részét. De az alapja örökség.

Az örökség szóra azonnal eszembe jutott Marci bácsi:

— Hát szóval Marci bácsi még se hagyta jótékony célra a vagyonát! — szoltam. — És most már azt hiszem, te is megbocsátod neki, hogy annakidején rövid pórázra fogott egy kissé, mert hiszen egyedül csak neked gyújtott.

Bámulva nézett rám, majd hirtelen elnevette magát:

— Ja, vagy ugy? Te azt hiszed, hogy

Marci bácsitól örököltém?... Tévedsz! Nagyon tévedsz! Marci bácsi után nem maradt semmi!... Az a vén számár nemcsak életében bánt velem komizsul, hanem még a halálával is megcsalt. Egészen jelentéktelen összeg volt a hagyatéka, amit eleinte nem értettem, de aztán megtaláltam a számadási könyvét. Hát kérek képzeld, az egész jövedelmét, ami igaz, nem volt annyi, mint én gondoltam, elosztogatta szegény rokonoknak, kit a kórházban tartott, kit készpénzzel segített kerülő uton, hogy az illetők ne is tudják, két-három gyereket pedig állandóan drága intézetekben neveltetett!... Erre herdálta el az egész pénzt! Megvallom, ez egy kicsit megenyhítette a róla való véleményemet, mert egy látszik, csakugyan nem volt komizs ember. Nem! Komizs nem volt! De buta ember volt, ami talán még rosszabb!

— Hát kitől örököltél akkor, ha nem tőle! — kérdeztem. — Valami amerikai bukkant fel váratlanul a láthatáron?

— Dehogyan! — nevetett Lajcsi. — A vagyont az az anygali jó Berti bácsi

hagyta rám, aki életében mindig sírástól zott, hogy nincs neki, de aki viszont akkor is mindig kíségetett, ha rászorultam és akinek azt köszönhetem, hogy az életem akkor se volt örömtelen és azóta meg teljes gondtalanságban tölthetem. Az Isten áldja meg szegényt a haló porában is! Jó ember volt és okos ember!... Hiszen igaz, igaz! Néha eszembe jut, hogy talán többet is tehetett volna értem akkoriban, mikor a megélhetésem egész gondját a Marci bácsi nyakába szóta, de viszont, ha arra gondolok, hogy akkor is juttatott valamit nekem mindig és hogy a vagyont éppen azzal tudta megóvni, azaz összegyűjteni, hogy csak annyit adott és csak azoknak, amennyit éppen muszáj volt, ezt azonban jó kedvvel adta... hát nem tudok rá csak szeretettel gondolni... Nincs igazam? Mit szólsz hozzá?

...Hát mit szoltam volna? Lehet az ilyenhez hozzájárulni? Legfeljebb csak azt, hogy égi bírónak kell lenni hozzá, hogy valaki el tudja dönteni, ki a jó ember és ki a rossz ember. Mert én nem tudom.

Az állam augusztusi bevételei

Bukarest, szeptember 2.

Az állam augusztus havi bevételei a Banca Nationala útján a rendes költségvetésben 1,085.578.975 lejre, a rendkívüli költségvetésnél pedig 94.320.111 lejre rugnak.

Kihágási eljárást indítanak a selyemkészletekre kivetett taxák elmaradása miatt

Bukarest, szeptember 2.

A pénzügyminiszter legutóbbi rendeletében értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy szeptember elsejéig terjesszék be a területükön lévő selyemkészletekben található selyemkészletek adatait, annak feltüntetésével, hogy mennyi luxusadót vetettek ki rájuk és mennyit fizettek ki belőle. Haladék esetén a haladék összegét és okát is közölni kell. Ezeknek az adatoknak alapján ugyanis a minisztérium kihágási eljárást indít azok ellen, akik nem használták ki az 1931. évi rendeletben biztosított előnyöket és nem fizették ki a rájuk rótt taxákat.

Hatalmas kommunista szervezetet fedeztek fel Bessarábiában?

Bukarest, szeptember 2.

Bessarábiában ismét nagyszabású kommunista szervezkedésre bukkantak a hatóságok. Eddig is sok ember került őrizetbe. Kiseneben elfogtak egy Feiman Icig nevű állás nélküli kereskedőjét, aki állítólag összekötő volt a kommunista párt megyei és tartományi székhelye között. A kurinál ugyanis titkos irással írt leveleket találtak.

A sziguranca kivallatta Feimanból a titkos irás kulcsát és így egész csomó kommunista nevet tudta meg. Eddig a szervezet huszonöt vezető emberét tartóztatták le, élükön Boguslavski Aronnal és Lapusneanu Sárával. A házkutatások alkalmával rengeteg röpíratot talált a sziguranca.

Szobrot emelnek Vázsonyi Vilmosnak

Budapest, szeptember 2.

Itteni demokrata körökben mozgalom indult meg, hogy Vázsonyi Vilmosnak szobrot emeljenek. A szoborbizottság már megalakult.

AZ ISKOLASZEZONRA

KÖTÖTTÁRUT csak az

ELBE-NÉL

VÁSÁROLJON! Olcsó árak!

Irányárak: Elsőrangú minőség!

Gyermekharisnya . . .	7
Gyermekpulover . . .	60
Kötött gyermekruha . . .	67
Gyermekreformnadrág . . .	19
Férfizokni . . .	10
Ajuros ^{hibátlan} selyemharisnya . . .	99
^{hibátlan} I-a selyemharisnya . . .	93
Selyemharisnya . . .	36
Cérnaflor harisnya . . .	32

ELBE HARISNYAHÁZ

BRASSÓ, KAPU-U. 50

Hírek

Papirkosár

Jobb ma egy lótolvaj...

A tett minden szónál szebben beszél. Igy tanították ezt abban a zsenge korban, amikor töléssel csöpögtették a tudományt fiatal és fogékony elmékbe. Hát lássuk, hogy viszonylik egymáshoz a szó és a tett abban a pillanatban, amikor a szenátus ülése 98 szavazattal 22 ellen megfosztotta Novický szenátor urat a mandátumától.

Novický ur kuzista programmal került be a parlament felsőházába. Persze nem ő tehet arról, hogy mandátumhoz jutott, arról aztán igazán nem, hogy elvették tőle a mandátumot.

El kellett azonban venni tőle, mert multjában olyan szépséghibák leledzettek, amelyek miatt más ember nevére a jelölőlistára sem kerülhetett volna. A kuzista párt, amelynek vezére a köpködési és rágalmasági világrekordot olimpiai versenyeken kívül szerezte meg annak a fertelmes ingoványos partján, amelynek neve politika, mondja: a kuzista párt nem sokat törődött Novický multjával. Fő lévén a jövő és még inkább a jelen, amely megajándékozta a lelkes hazafit a parlamenti mandátum örömeivel.

De nincs öröm üröm nélkül s Novický mellőságos urról is kiderült, hogy méltatlan a mandátumra. A szenátus nagy többsége belenyugodott abba, hogy azt a kis pejkót elkötötte.

Novický honatyából nem maradt más a szavazás eredményének kihirdetése után, mint a lótolvaj, akinek nincs keresni valója a szenátusban.

Novický és a szenátus szempontjából a dolog teljesen rendben van a lovgiasság szabályai szerint. De az öreg köpöbajnok és a fia, akik helyesléssel vagy legalább is ellentmondás nélkül vették tudomásul Zelea Codreanuak, a vasgárda lendületes vezérének lendületes programját, amely aszongya, hogy nem pénzzel kell szanalni ezt a drága hont, hanem erkölcsileg kell megpótolni, a szenátus döntéséhez átnyargaltak a kamarából és magukból kikelve vették tudomásul Novický száműzetésének egyébként kívánatos tényét.

Ez a felháborodás az a tett, amely a programot szankcionálja. Magyarán mondván azt jelenti a Cuzakonzszern tisztkölése, hogy jobb ma egy lótolvaj pártelvtársnak, mint holnap a becsületes és minden gyanun felül álló férfiak egész tuzokserege.

Kissé pikáns, hogy pár nappal ezelőtt éppen Cuzá fejlette ki azt a gyönyörű elvi programot, hogy meg kell már tisztítani ezt az országot a gazemberektől. — akiket ő valamely furcsa fixa ideával következően zsidóknak nevez. Az Ur kegyes volt hozzá és azonnal terítékre hozott egy lókotót, akit fél ország rendőrsége és szigurancaja kurrentált. Haj, fékomodta, hogy cserdülhetett volna a nyaka közé ennek a himpellernek! Saját kezüleg, Cuzá professzor ur!

Ez azonban elmaradt. Mintegy azt dokumentálta, hogy a politikai program frázisdömpingje az a tett, amely mindenkire kötelező, csak éppen arra nem, aki uton-utfélen menti a hazát, a hont, az államot, a népet, a fajt...

Persze, ha Maniuról, vagy Ducáról volna szó! Nálunk egy ilyen gesztus a felirati vita súlyos ideológiai vitái után?!

De Cuzá? Szavakkal, amelyek mögött semmi nincs, frázisokkal, amelyeknek nincs fajsúlyuk és maguk ad színt a parlamentnek és igazolást idegölő professzori multjának.

Második gyermekkorát éli... De ő ezt nem is sejtí... S nincs szíve senkinek, megmondani neki...

A tábornok cellája

A duesói fegyház 52. számú cellájába rendkívül veszedelmes rabot szállítottak. Lázadót, aki fegyverrel akarta megdönteni a fiatal spanyol köztársaság alapjait.

Azért a néhány lépésért, amelyet e szent, rojalista cél érdekében tett, kapott életfogytiglani fegyházat.

Őné lett a Santander tartományban fekvő duesói fegyház 52. számú cellája.

A cella képét ma láttam a párisi Excelsior című lap utolsó oldalán.

A kép jobb alsó sarkában tisztán ki-vehető egy úgy fehér foltja. Magasan állanak a párnák ezen a kényeszerű fekhelyen, amelyet — ha jól láttam. — patyolatszínű csipketakaró véd a portól és a legyeketől. Az úgy fölött négy kép, finom Blondelrámában. S azoktól kissé balra, egy villanycsengő gombjának sötét foltja. Valami kis falmelletti iróasztal is látható még a képen, rajta egy fehérruhás női alak nagyított fényképpel.

Igy fest a lázadó hidalgó cellája a duesói fegyházban.

Egészen kedves és vigasztaló látvány az, hogy a cella tágas és szellős ablakán rácsokat némi köröonalai is kihehető, csak stílusosan egészíti ki a szoba puritán, de annál lakályosabb képét.

Adjon az lsten és a jólétiünk kulcsát kezében tartó kormány mindnyájunknak ilyen nett és barátságos hangulatu szobát, mindnyájunknak, akik nem vise- lünk tábornoki aranygallért, nem lázadunk az államforma ellen s egyáltalán nem akarunk semmi mást, csak annyit, hogy élhessünk és megélhessünk...

— fz —

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változó-kony, mérsékelt meleg idő várható, kisebb helyi zápor és zivatarok lehetségesek.

— IDEÁT ROSSZABB, AZ ÓCEÁNON TUL JOBB A TERMÉS A TAVALYI-NAL. A római mezőgazdasági intézet adataiból kitűnik az egész világ idei terméstermésének eredménye. Az északi félteke termelése (Oroszország és Kína nélkül) ez évben tízezer mázával lesz kevesebb, mint tavaly és az 1926—50-as év átlagtermését éri el. A rozs és zabtermelés azonban jobb, mint az előző évben. Az óceántúli országok terméseredménye általában jobb a tavalyinál.

— Bibescu herceg repülőgépen Bukarestből Hágába. Bibescu Valentin herceg, a nemzetközi repülő egyesület elnöke ma reggel nyolc óra negyven perckor a Románia repülőgépen elhagyta Bukarestet. A herceg Varsón és Németországon keresztül Hágába utazott a nemzetközi repülőkongresszusra, amelyen az elnöki tisztet tölti be. A kongresszus befejeztével elhagyja Hágát és Londonba megy, majd innen visszatér Bukarestbe.

— TANITÓK A GYULAFEHÉRVÁRI EGYHÁZMEGYEI TANÁCSBAN. Csikszereházi jelentik: Az erdélyi római kath. felekezeti tanítók az alapszabályok értelmében az átszervezett státusba összesen hat képviselőt küldhetnek ki. E képviselők megválasztására minden tanterület két-két úgynevezett elektort választott, akik augusztus 30-án gyűltek össze Tusnádfürdőn, hogy a gyulafehérvári latin szertartású egyházmegye tanácsába megválasszák végleges képviselőiket. A tanítók egyhangú határozat alapján a következő kollégákat választották státusi képviselőkké: Szilágyi Márton Kolozsvár, Miklós Gergely Csikszentgyörgy, Pálosi Géza Csiksomlyó, Veress Donát Székelyudvarhely, Székely István Jobbágytelke és Fejér Dénes Barót. A gyűlést Ince Domokos csikszentgyörgyi főesperes vezette.

— MANIU MÉG GYENGÉLKEDIK. Bukarestből jelentik: Maniu Gyula betegsége ellenére tegnap felkelt az ágyból, hogy Beck lengyel ezredet, Pilsudszky marsall bizalmi emberét fogadhassa. Maniunak a lengyel külügyi államtitkárral hosszas beszélgetése volt, a melyről egyelőre nem szivárgott ki semmi. Maniu még két napig nem hagyja el a lakását.

— Zongoratanítás, modern Tonika-Dó módszer szerint is. Vogt-Weisz Edith brassói zongoraművésznője, szeptember 1-én kezdődik. Beiratkozás naponta délelőtt 10—11-ig, délután 3—6-ig, Vár-utca 4, I. em.

— Hiteltülpés visszatérítésére köteleztek egy interimár elnököt. Csikszereházi jelentik: Demes Elek, Csikszentimre interimár elnöke a község kárára 192 ezer lej hiteltülpést eszközölt. Az ügyről tudomást szereztek a község lakói és feljelentették. A feljelentés különböző fórumokon át egészen a bukaresti Curtea de Conturihoz jutott, ahol most hoztak határozatot. A megfélebbezhetetlen ítélet kimondja, hogy Demes Elek záros határidőn belül, végrehajtás terhe mellett köteles visszafizetni a község pénztárába a tulhitelezett 912 ezer lejt.

— VASAR-ÉS ÜNNEPNAPOKON IS ÁRULHATNAK KÖNYVET, ÚJSÁGOT A TRAFIKOK. Bukarestből jelentik: A munkaügyi minisztérium 35604 augusztus 31-iki rendelete alapján vasár- és ünnepnapokon a trafikoknak és mindennemű dohánnyüzédeknek szabad a lap- és könyvvarusítás.

— MEGALAKITJAK A KISKERESKEDŐK SZÖVETSEGÉNEK CSIKI TAGOZATÁT. Az erdélyi kiskereskedők szövetsége e hó 11-én délelőtt 10 órakor Csikszereházi, az Európa vendéglőben taggyűlést tart, melyen végleg megalapítják a szövetség csikmezei tagozatát és a tisztikart. Együttal a székelyföldi kereskedelem speciális bajait is megtárgyalják.

— Templomavatás Kovásznán. Kézdivásárhelyi tudósítónk jeletni: Kovászna község vajnafalvi részében felépült református templomnak a felavatása szeptember 18-ikán lesz nagy ünnepegekkel. A felavatáson résztvesz Makkai Sándor püspök is.

— A KÉZDIVÁSÁRHELYI BETEGSEGÉLYZŐ-TERROR ELLEN MEGMŐZDULT AZ IPARTESTÜLET IS. Kézdivásárhelyről jelentik, hogy a betegsegélyző pénztár annyira ráfeküdt a város polgárságára, hogy az ipartestület is megmozdult és illetékes helyen fog rámutatni a betegsegélyző tulkapására. Ezzel kapcsolatosan az ipartestület tárgyalni fogja az aradi ipartestület átiratát, mely szintén a betegsegélyző intézmény hibáira mutat rá.

— GYLKOS HELYETT PÉNZHAMISÍTÓT FOGOTT A CSENDŐRSÉG. Kézdivásárhelyről jelentik: Amint a B. L. is megírta, a háromszékmezei Zabola községben megdöbentető kegyetlenséggel ölték meg és rabolták ki özv. Hazai Józsefné, sz. Gábor Rózsit. A rablógyilkosság ügyében a csendőrség nyomban megindította a nyomozást és aközben, míg a gyilkost kereste, leleplezett Zabolán egy pénzhamisítót, Csákány Mihály földműves személyében. Nevezettnek a pincéjében meg is találták a pénzhamisító gépet, mely 500 és 1000 lejesek gyártására volt berendezve és került is forgalomba több ilyen hamis pénz. A csendőrség le tartóztatta és átadta a sepsiszentgyörgyi ügyészségnek. Özv. Hazainé gyilkosát azonban nem találják.

— 255 KILOMÉTERREL REPÜL A SAS. Berlinből jelentik: A francia Fokker repülő-gyár Németország részére elkészítette a legújabb típusu rapid repülőgépet, amelyet „Avion Express 145 Sas”-nak neveztek el. Ennek a gépnek gyorsasága óránként 255 kilométer. A gépben a pilótán kívül két utasnak van konfortal berendezett fülkében helye.

— Olcsósági vásár Kézdivásárhelyen. A kézdivásárhelyi kereskedők és kereskedő ifjak körenek kezdeményezésére október 28-án a városban megrendezik az olcsósági vásárt. Az iparosok árnyukat a célra berendezett helyiségekben állítanak ki és bocsátanak áruba a mintavásár közönségének. Erre az alkalomra a megye területére 50 százalékos utazási kedvezményt eszközölne ki a város. Az olcsósági vásárt megelőző két héttel, október 16-ikán a tenyészállatvásárt, valamint a kirakatvásárt rendezték meg, mely szintén megpezsdítő vérkeringést vitte bele a város kereskedelmi és ipari életébe.

— Épül a Kolozsvár-nagyvárad országot. Kolozsvárról jelentik: A francia Masson-cég, amely tavasszal kezdte meg a Kolozsvár-Nagyvárad közötti új út kiépítését, eddig mintegy harminc kilométeres utszakaszt fejezett be. Az idei építkezési szezon végéig még huszonhárom kilométert készítenek el, úgy, hogy az országút Kolozsvártól Hunyadig készen fog állni.

— Őrizetbevevett vasgárdisták. Turnuszeverinben a vasgárdisták csütörtökön este az orthodox temető mögött a sziguranca tilalma ellenére gyűlést akartak tartani. A rendőrség a résztvevők nagy részét őrizetbe vette.

— SZÜLETI MELLŐL ELSODORTA AZ AR A NÉGYÉVES GYERMEKET. Bécsből jelentik: Salzburg közelében, főleg Rauri és Bucheburg vidékén tegnap rettenetes ítéletidő pusztított. Szélvihar, felhőszakadás, állandó villámlás és dörgés reszkettette meg a levegőt. A hegyekekről folyó kis patakok folyókká dagadva ömlöttek le és elsodortak mindent utjukból. A legtöbbször hegyi és völgyi lakó kénytelen volt elhagyni lakhelyét. Roland Hulka lakatos szintén menekülni akart feleségével és négy kis gyermekével együtt. Az anya hat éves kislányt ölében vitte le, azonban a rettenetes vihar kiragadta karjaiból gyermekét. Hiába keresték a vaksötétségben, nem lehetett megtalálni. Valószínű, hogy a víz valahova messze elsodorta. Magát az asszonyt is földhöz csapta az ár, azonban csodálatosképpen fennakadt egy csomó szőnán és fán, úgy, hogy sértetlenül menekült meg.

★ Zongoratanítás. Rosner Melitta diplomás zenetanítónő (a bécsi akadémia állami oklevelével) zongoratanítását megkezdette. Tanítás Tonika-Dó módszer szerint is. Beiratkozás naponta Str. Voevodul Mihai (Kolostor-utca) 11. Telefon: 4—33.

— CSIKBAN ÖSSZEIRJAK A NYUG. DIJASOKAT. Csikszereházi jelentik: A csiki parlamenterek több alkalommal intervenáltak a pénzügyminiszternél a csiki nyugdíjasok ügyében. Minden egyes esetben azt a választ kapták, hogy a nyugdíjasok járandóságát a lehető legpontosabban utalványozták s ez évre senkinek hátraléka nem lehet. E hamis állítás cáfolására a magyar párt csikmezei tagozata összeírja a megye területén élő összes polgári és katonai nyugdíjasok hátralékaikat s e pontos adatokkal fogja bebonyolítani a miniszternek, hogy olyan nyugdíjasok is vannak, akik kivéve július havát, egyetlen hónapra sem kapták meg illetményeiket s a mult évről is több havi illetményükkel tartozik az állam.

— AZ ÜGYVÉD ÉS KLIENSE. Csikszereházi jelentik: Dr. Török Lipót csikszereházi ügyvéd annak idején feljelentette volt kliensét, Póznér Zoltán csikszentsimoni kereskedőt, mivel ez egy foglalt alkalmával halálos fenyegetés mellett visszakövetelte tőle azokat a kiadásokat és bíróilag megállapított költségeket, melyeket neki, mint kliense fizetett. Póznert akkor le is tartóztatták. Háromheti vizsgálati fogság után a kereskedő most bocsánatot kért az ügyvédtől, mire szabadlábra helyezték. Az eljárás azonban tovább folyik ellene, mert az életveszélyes fenyegetést hivatalból üldözik.

— RASPUTIN TITKA A TALALT IRÁSOKBAN. Prágából jelentik: Az egyik prágai német újság állítólag birtokába jutott Oroszország olyan történelmi dokumentumainak, amelyek eddig még nem láttak napvilágot. A pétérvári cári ügyesség doszárja ez, amely Rasputin meggyilkolásával foglalkozik. Egy német antikváriustól kapták, aki potom pénzért egy leszerényedett orosz emigránstól vette. Összesen 93 akta van benne. Az egyik, kétszázötven oldalos keresztül a tanuvalomásokat foglalja magában. Ezek között van Jusupov hercegnek és Purischevicsnek a vallomása is. A német újság most azon fáradozik, hogy az értékes akták adataiból, pontosan megállapítsa mi igaz a Rasputinról terjesztett hírekből és igaz-e az orosz csodátevő legendás befolyása a cári családra.

— ELVITTE A SZEMÉT ÉS UJJAIT A DINAMIT. Kézdivásárhelyi tudósítónk jelenti: Tegnap a gondatlanságnak majdnem áldozta lett Kovásznán Deme István, Deme Gábor gazdálkó 12 éves fia. A fiu az erdőben dinamit patronát talált, amit hazavitt a lakásra és ottthon az udvaron bazarálni kezdett vele. A patron felrobbant és a robbanás leszakította a fiu kezéről az ujjait, a szemét pedig súlyosan megsebesítette. Beszállították a sepsiszentgyörgyi kórházba, ahol amputálták a kezét, majd a brassói szemkórházba, vették, ahol a sebesült szemét tárolják el.

— Jön a biguine és a midway! Bármily hihetetlenül is hangzik, de el kell hinní, mert szakértők állítják, hogy a táncdüh, amely oly viharos szenvedéllyel tombolt, nagyon lecsillapodott. A táncolók unják az örökös foxot, a folytonos tangót és a bluesket. Valami új kell. Londonban és Kissingenben, Berlinben és Párisban egy lett a jelszó: új ritmust, új figurákat, új táncokat! Jack Payne, az ismert jazz-kar-mester, a „Daily Mail” hasábjain, Alexander Moore, a londoni táncitanár egyesületének elnöke, Santos Casani táncitanár, Alfredo, a híres Gipsy-zenekar karmestere, Al Collins, Paul Whiteman gyűléseken, értekezleteken, szóval és írásban az új ritmust, az új melódiákat, az új táncokat sürgették. Nosza munkához látott a sok „sláger”-szerző. És az előkelő párisi, londoni tánctermekben már javában próbálják a táncokat és a zenekíséreteket, a melyeket népszerűsíteni akarnak. Az egyik egy kiváló párisi táncanár alkotása. A neve „La Biguine”. Legelőször a nemrégiben bezárult francia gyarmatiügyi kiállításon táncolták a négerek ehhez hasonlóan. A táncanár az íleket ezektől nyerte. A táncban ugyan sok van a ma is divatos táncokból, de a zene lágy, behi-velő. A néha kirobbanó vadság szelid andalgássá lanyhul. A mestermű alkotója annyira bizik a sikerben, hogy az egyik előkelő szabócéggel már megfelelő táncpizsamát is készíttetett. A „La Biguine” népszerű lesz, ha másért nem: a pizsama kedvéért. — Szép jövőt jósolnak a „midway”-nak is, amely az angol és a német keringő „testvéri ölekezése”, — mint alkotója költői lendülettel leírja. Egy kiscit hasonlít az évekkal ezelőtti számozott bostonhoz is. Nagy vita volt az egyik bizalmas megbeszélésen a „csevegő tánc” miatt. Ez az ujmódi tánc egy berlini táncanár szülötte. Csendes, ringó tánc, szem-revaló figurákkal, nekilendülésekkel, — a főhangsúly azon van, hogy a párok nyugodtan, bizalmasan csevegessenek. Voltak, akik ellenezték. Végre mégis úgy döntöttek, hogy ezt a táncot is a nemzetközi bizottság elé bocsátják.

Hasznos tudni

mindazoknak, kik a természetes hashajtókat előnyben részesítik, hogy

SCHMIDTHAUER

„Mándi”

keserűvíze főlényesen beválik
Utastás minden pa-
lackhoz mellékelve! Kapható mindenütt!

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Szolgálatos gyógyszerárak. Szeptember 5-17-ig a déli, éjjeli és vasárnapi szolgálatot Hans Schneider, „Aranyoroszlán” gyógyszerára, Kapu-utca 21 szám alatt és Gheorghe Cutcanu „Csillag” gyógyszerára Hosszu-utca 5 szám alatt látják el.

A vasutnál már a nőket sem türik meg, ha magyarok. Csikszederéről jelentik: Agoston Erzsébet csikmadéfalvi menyecske takarítónői minőségben a CFR-nél teljesített szolgálatot. A mióta divatba jött, hogy a magyarokat minden áron ki kell tenni a vasutól, román felettesei állandóan indokot kerestek a menesztésére. Végre egy csellel sikerült is ez. A takarítónőbe minden ok nélkül beleköltött az egyik hivatalnok, s amikor a szerencsétlen nő tiltakozott az ok nélküli molesztálás ellen, kész volt a vád. Jegyzőkönyvet vettek fel, hogy a tisztviselőt bántalmazta, nem hajtotta végre felettesei parancsát és hazudozik. E jegyzőkönyvet felterjesztették a brassói üzemvezetőséghez, ahonnan táviratilag rendelkeztek a menesztették Agoston Erzsébetet. Hiába a vasutnál pontosan megy minden, ha egy magyar alkalmazott elbocsátásáról van szó. A jogából jogtalanul kisémmizett takarítónő most a marosvásárhelyi táblánál fogja megtámadni az üzemvezetőség elbocsátási határozatát.

* Hangverseny a Fekete templomban. Rudolf Bayer, Berlinből (hegedű) és Tolnai Béla tanár (orgona) hétfőn, szeptember 5-én. Belépti díj 20 és 40 lej.

Petres Antal még nagybeteg. Az újpesti rablógyalos merénylet áldozata, Petres Antal gyógyszerésze, aki Brasóból került Budapestre, még mindig súlyos betegen fekszik a kórházban. Megoperálták, de a hátgerinchen megakadt golyót máig sem vették ki. A merénylet történetét is alig tudta elmondani, s panaszkodik, hogy egész életében üldözte a pech. Apját, bátyját a kolozsvári nagy hazaárulási perben ártatlanul letartóztatták, egy érettségizett öccse kénytelen volt sofförnek menni s ő is most legálább hat hónapi munkanélküliségre van kárhoztatva.

Hadjárat az öngyujtókat ellen. Csikszederéről jelentik: Muresan János kolozsvári monopól ellenőr tovább dolgozik. Legutóbb Gheorghe János állomási vendéglőshöz állított be s szedett elő egyik fiókjából még a világháboruban gyártott öngyujtókat. A vak is látta, hogy már évek óta nincsenek használatban, de azért 5090 lej bírságot rótt ki s mert a restis nem volt hajlandó fizetni, elállította az ügyészségre. Az ügyész szabadlábra helyezte. Ugyanigy járt el Szilasi pékmesterrel is, akit 5500 lejre bírságot s a pénzt fel is hajtotta. Suszter Olivér pénzügyi tisztviselőn 1030 lejt vasalt be. Puskás Ferenc garázstulajdonos műhelyét és egész lakását felverte, de minden eredmény nélkül. Érdekes az ellenőr eljárása, ahol azonnal hajlandók fizetni, ott engedékeny s még 500 lejjel is megelégszik, ahol azonban megtagadják a fizetést, ott ezertől tízezer lejig szabja a büntetéseket. A csikszederai rendőrlégénység már szegényen végigmenni az öngyujtó hajcsárral az utcán.

Brassói piaci árak. Marhahus levesnek II. kg. 14-16, marhahus pecsenye 36-38, sertéscomb 26, karaj 36, zsirszalonna 24, zsír 54, tojás drb. 130-150, csirke párja 55-100 lej. — **Élő állatok:** kilóra: Exportkőr ölsúly kg. 11-12, sertés 16-18, igaz ökör drb. 5000-7000, ló drb. 2000-6000, 16, luxus drb. 10.000-16.000. — **Terményárak nagyban:** Buza q 500-550, rozs 550-400, árpa, sör 256-308, árpa, takarmány 250-245, zab 270-300, tengeri szemes 240-250, bab fehér 350-400, burgonya 80-90. — **Takarmányárak nagyban per 100 kg.** Széna, préselt 90-100, széna, laza 50-60, szalma, laza 35-45, korpa 200-210.

Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullét, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a Ferenc József viz használatát folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszazserezték. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Hangverseny a templomban

Nagy sikerrel folyt le a Tutsek-nővérek és Stadler József karnagy koncertje

Tutsek Ilonka és Piroska énekművésznők és Stadler József brassói egyházi kar nagy csütörtökön a brassói rom. kath. plebániatemplomban nagyszámú közönség előtt tartották meg érdeklődéssel várt hangversenyüket. Az első számot Mozart W. A.: „Fantasie F. moll-t Stadler József orgonaművész elismert művészetével játszotta. Bach J. S nehéz duettjében: „Te igaz Isten” Tutsek Ilonka és Piroska művészi teljesítményeit csodáltuk meg. — Ujabb bizonyossága volt, hogy a Tutsek-nővérek ma már tökéletesen kiforrott művésznők, akik a világmárkákat is próbára tevő nehézségeken is játszi könnyedséggel estek át. Schramek Arnold és Ritschel József oboisták, a városi zenekar tagjai nagy munkateljesítményt követelő pompás kísérettel a hatást igen elősegítették. Ugyancsak Bach Ária: „Üssön a kívánt óra”-jában Tutsek Piroska oly fenomenálisan csillogtatta meg énekművészetét, hogy a hallgatóságnak áhitatba ringatózó lelke teljesen egybeforr az előadójával. Az ezt követő két orgona szám a francia Bonnet I. kompozíciói bár nem örökbecsűek, mégis igen kellemesen hatottak könnyű etilussal. Ez első sorban Stadler József karnagy érdeme, aki az orgonahang merevsége ellenére a legfinomabb kidolgozással domborította ki a mű szépségeit. Schütze H. mindkét számú duettjében visszafogott lélekzettel gyönyörködtünk a Tutsek-nővérek hol szóloiban, hol együttesen bársonyos és csengő altsoprán hanganyagában. Bár külön-külön is igazi értéket képeznek, de talán együttesen még csodásabb szépségekkel szolgál e két művésznő, mivel hangszinvezeték hámulatosan egybecsendül.

Bach J. I. „Tocata F.-durja a szerző egyik legnagyobb kompozíciójában a pedáljátéktechnikai kivitelezés igen nagy gyakorlatot igényel. Ezt a feladatot Stadler József boszorkányos ügyességgel oldotta meg. Itt csupán a regiszterek hiányosságát kell kifogásolnunk. Buxtehude D.: „Solocantate F.-dur” Énekeljétek az Urnak c. darabjában Tutsek Ilonka és Fejér Sándor excelláltak. Ugy az énekművésznő, mint a fiatal, reményteljes hegedűművész nagyszerű teljesítményt produkáltak. Az előbbi ezüstösen csendülő szoprán hangjával, az utóbbi pedig precíz hegedűjátékával mozdította elő a teljes siker. Utolsó számban Händel G. F.: Orgonaverseny G. moll-jában Hahn József zenetanár vezénylete mellett a filharmonikus társaság tagjai kísérték Stadler József karnagy orgonaszólóját. Ugy a vezénylet és kíséret, mint maga az orgonajáték emelkedett zenei szellemről tett bizonyosságot.

H. L.

A kadettkisasszony. Bűbájos filmet vetített a csütörtöki sajtóbemutatón az Astra filmszínház. A kadettkisasszony az a film, amely Budapestben, Berlinben, hónapokon keresztül állandó zsufolt házak mellett ment. Ennek meg is van a magyarázata. Kevés életvidám, ötleltel teli, ragyogó kiállítású és rendezésű darabot láttunk az utóbbi időben. — Igaz, hogy a legnagyobb nehézségekbe került, hogy megszerzhessék, mert eddig a filmet Romániában nem engedélyezték. Az első bemutató tehát Brassóban lesz. Fritz Grünbaumnak és Roda Rodának a szcenáriuma a vigjáték, amelyet Robert Stolz zenésített meg. A zenére nem mondhatunk sebb jelzőt, minthogy végig maga Róbert Stolz dirigál. Bolváry rendezésében, Holly Haas, a legbűbájosabb német naiva, Gustav Frölich, Halmay Tibor és Livio Pavanelli játsszák a főszerepeket. Az Ero filmek remekét péntektől vetíti az Astra. A premier alkalmából, ünnepélyes előadás lesz, amelyen a mozi igazgatósága különböző meglepetésekkel kedvez a közönségnek. Aki vidámságot, ötletet, táncokat és ragyogó zenét akar élvezni, az okvetlenül nézze meg a Kadettkisasszonyt, mert ilyen filmet — elfoglaltság nélkül mondhatjuk — az utóbbi években nem láttunk.

ELŐADÁS KÖZBEN BECSAPOTT A VILLÁM A SZÍNHÁZBA. Párisból jelentik: A Roscefort-Sur Mer-i városi színházban tegnapelőtt este egy operett előadás közben becsapott a villám. Bár az épületen van villámhárító, a villámot olyan erős detonáció követte, hogy mind a színészek, mind a közönség körében óriási pánikot okozott. Három színész meg is sebesült, úgy, hogy az előadást meg kellett szakítani. A sebesülteket kórházba szállították.

Rádióműsor

A bukaresti rádió műsorát, amelyet általában igen rendellenül közölnek, lapzártáig nem sikerült megszerezniük. Ennek fő oka kénytelenek vagyunk póllólag következő számunkban közölni.

Vasárnap, szeptember 4.

Budapest. 11: Szépségápolás, Hírek, 12: Ref. istentisztelet. 15: Egyházi zene és szentbeszéd a Várkapólnából, majd hírek. Utána a Székesfővárosi Zenekar hgv., amelynek a szünetében Papp Jenő rádió-kronikát mond. 16: Gramofon. 17: Mezőgazdasági előadás. 17.45: Gyerekek-óra. 18.20: A kecskeméti kath. Dalkör vegyeskarának a hgv. 18.45: Hírek. 19.15: Móra Ferenc előadása. 19.55: A Berend-szalónczenekar hgv. Szántó Gyula (ének) közreműködésével. 21: Sport- és löverseny eredmények. 21.20: Bura Károly cigányzenekarának a hgv. 22.50: Szimfonia-előadás a stúdióból, majd hírek. Utána: Farkas Sándor és cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 11.50: Az esseni katolikus nap ünnepi miséjének a közvetítése. Celebrálja Cesare Orsenigo berlini pápai nuncius. 14: A bécsi szimfonikusok hgv. 15.40: A munkások mandolin-zenekarának a hgv. 17.55: Kamara-zene. 18.55: Willy Trenk-Trebtsch dalai. 19.20: A Werba-zenekar hgv. 21: Nagy Margit ária-estje. 21.45: Újj Béla „Az utolsó konfliktus” című bécsi daljátéka. 21.45: Vidám jazz. — Leipzig. 18.20: Könyvű zene. 21: Grieg emlékhgv. 22.15: Hgv. Utána tánc-muzsika. — Hamburg. 19.50: Mandolin hgv. 22: Szimfonikus hgv. német mesterek szerzeményeiből. — Berlin. 19.15: Népies hgv. 20.50: Egy ismeretlen Mozart-korabeli komponista szerzemény. 22: Millöcker „Das Sonntagkind” c. operettje. Utána a Lehmann-zenekar táncmuzsikája. — Milánó. 21.05: Gramofon. 22.50: Selvaggi „Velencei május” c. operája. — Róma. 22.45: Pierro Ostali „Az új szerető” c. operettje.

Hétfő, szeptember 5.

Budapest. 11.15: A Szervánszky-szalónczenekar hgv. 14: Déli harangszó. 14.05: A rádió kvintett hgv. 18: Asszonyok órája. 19: Tolnay Kornél előadása a gazdasági válságról. 19.20: Vörös Misi és cigányzenekarának a hgv. 20.50: Németh Imre előadása. 21: Falus Edith hangversenye. 21.50: Gramofon. 22.45: A m. kir. Operaház zenekarának Grieg-emlékhgv. Vezényel Dohnányi Ernő. Utána Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 15.50: A Nahleick vonós-egyes hgv. 14.40: Gramofon. 19.20: A Marek-Weber zenekar lemezei. 21: Verdi „Don Carlos” c. operája. 21.15: Dr. Harry Osten zenekarának a hgv. — Belgrad. 21: Gramofon. 22: Opera közvetítése a belgrádi Nemzeti Színházról, vagy Verdi „Aida” c. operája gramofonon. Utána esti zene. — Berlin. 19: Oboa-klarinét és zongora-trió. 25.10: A berlini filharmonikusok Schubert oktett F-dur kamara hgv. Utána: Könyvű zene Königsbergből. 2: Millöcker „Das Sonntagkind” c. operettje. — Brunn. 22.50: Jar. Kricka „Ogari” című gyermekdaljátéka. — Leipzig. 21.50: Hegedű és hárfá hgv. 22: Händel „Acis és Galathea” c. oratóriuma. Utána: Könyvű zene. — Zürich. 22: A nemzetközi matematikus-kongresszus tiszteletére adott ünnepi hgv. közvetítése. 24: Johann Strauss művei. — Barcelóna. 24.05: Amerikai zenekar. 1: Lehár „Évi” c. operettje.

Kedd, szeptember 6.

Budapest. 11.15: A m. kir. 2 honv. gy. ezr. hgv. 14.05: Domány Sári (ének) és Szatmáry Margit (hegedű) hgv. 18: Ház-tartási előadás. 18.45: Hírek 19: A Budapesti Koncertzenekar hgv. 20.15: Lovik Károly előadása „Az újságíró lelkiismerete” cimen. 20.45: Sebeők Stefi ária-hgv. 21.15: Előadás Japánról gramofon lemezekkel. 21.45: A Mándits szalónczenekar hgv. 22.45: Magyar Imre cigányzenekarának a hgv. 24: Ember Nándor zongor-virtuóz hgv. 24.40: Tánc muzsika gramofonon. — Bécs. 15.50: A Cerda vonós-egyes hgv. 14.40: Gramofon. 17.20: Sophie Munteanu hgv. 19: Mehek zenekar hgv. 21.40: A Wacek zenekar népies hgv. 25.15: Reinig Mária (szoprán) ária hgv. 24.05: A Pauscher-jazz hgv. Viktor Sternau (ének) közreműködésével. — Prága. 20.50: Szudéta német zeneköltők szerzeményei. 21: Tambura hgv. 21.40: Régi holland népdalok. 25: Zongora hgv. — München. 21.50: A „Riesenfeld” citraker hgv. 25: Új osztrák zene, Hanna Schwarz (szoprán) és Joseph Köhler (cselló) közreműködésével. — Frankfurt a-M. 22: Suppé „Boccaccio” c. operettje. 24.45: Sváb dalok közvetítése Stuttgartból. 1.15: Tánc-muzsika. — Milánó. 21:

Könyvű zene. 21.50: Gramofon. 22.50: L. Varney „D'Artagnan” című operettje. — Palermo. 22.20: Gramofon.

Szerda, szeptember 7.

Budapest. 11.15: A rendőrszenekar hgv. 14.05: Bodrics Béla cigányzenekarának a hgv. 18: Előadás. 18.45: Hírek. 19: Csevegés a divatról. 19.50: Szalónczenekari hgv. Verbóczy Ila (ének) közreműködésével. 20.45: Szász Károly dr. felolvasása. 21.15: A munkásdalkör hgv. 22: Külpolitikai előadás. 22.15: A m. kir. Operaház zenekarának a hgv. Geyer Stefi (hegedű) közreműködésével. 23.45: Hírek, majd Sovánka Nándor cigányzenekarának a hgv. 1: A Megycri-jazz táncmuzsikája. — Bécs. 15.50: A Brunner-vonós-egyes hgv. 14.40: Eferm Zimbalist lemezei. 15.10: Ritkán játszott operák részletei gramofonon. 19: Hgv. 21.45: A Römisch-zenekar hgv. 24.55: Dajos Béla táncmuzsikájának a közvetítése a Westminster-kávéházból. — Prága. 21: Humor a dalban. 21.20: Flótha hgv. 25: Opera-előadás. — Berlin. 25.10: Beethoven „Eroica” című szimfóniája. Utána: Könyvű zene. Lipeséből. — Zürich. 22: Brahms-est. — Langenberg. 22: Az operett mesterei (1952-beli szerzemények). — Hamburg. 21.20: Nagy hgv. „Nyári éjszakák” cimen. 25: Johann Strauss „Három bécsi keringő” című daljátéka. 24.20: Táncmuzsika. — Róma. 22.45: Mascagni „Silvano” című operája. 24.15: Részletek Mascagni „Parasztbecsület” című operájából.

Csütörtök, szeptember 8.

Budapest. 11: Hírek. 12: Szentmise. 15: Gör. kath. mise, majd a Mándits-szalónczenekar hgv. 16: Gramofon. 18: Novella. 18.45: Hírek. 19: A m. kir. 1 honv. gy. c. zenekarának a hgv. 20.55: Bodor Adár előadása a házasságról. 21: A soproni Haydn-emléknapély közvetítése „A teremtés” című oratórium előadásával. 23.50 Hírek, majd kétszongorás jazz-hgv. Kondon Leó és Polgár Tibor közreműködésével. Utána: Kiss Béla cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 15.50: A Lilving-vonós-egyes déli hgv. 14.40: Ivar Andrezen lemezei. 17.20: Maisy Brauner (szoprán) ária-hgv. 19.20: A welsi monstre-hgv. közvetítése. 21.50: A bécsi szimfonikusok hgv. Kiurina Berta kamara-énekesnő közreműködésével. 24.05: Hgv. — Leipzig. 22: Schiller „Das Lied von der Glocke” című költeménye orgonára és zenekarra feldolgozva. — Prága. 22: V. K. Klicpera „Hadrian von Rims” című dalműve. — Milánó. 21.50: Gramofon. 22.50: Saint-Saens „Sámson és Delila” című operája. — Mühllacker. 21.50: Induló-egyveleg közvetítése Frankfurtból. 22.50: Donizetti „A bájital” című vigoperájának közvetítése Stuttgartból.

Péntek, szeptember 9.

Budapest. 11.15: A póstás-zenekar hgv. 14.05: A rádió-kvintett hgv. 18: Révész Béla előadása. 19: Felolvasás. 19.25: Hgv. Fuchs Eva (zongora), Walter Margit (ének) és Setét György (hegedű) közreműködésével. 21.15: Pertis Jenő cigányzenekarának a hgv. 22.15: Hírek. 22.50: Egy óra könnyű zene. Utána: Időjárásjelentés, majd Kalmár Pál magyar dalokat énekel. A hgv. szünetében (22.45) Hankiss János francia-nyelvű előadást tart. — Bécs. 15.50: A Fallt-vonós-egyes hgv. 14.40: Felicie Hüni Mihacsek lemezei. 15.10: Operett-részletek gramofonon. 18.50: A Winternitz-zenekar hgv. 21.50: A Gaudriot-jazz tánc-muzsikája Dárió Medina (ének) közreműködésével. 22.45: B. Manuel vidám hangjátéka. 25.45: Hgv. közvetítése a Krantz-Ambassador szállóból. — Berlin. 21.10: Grieg-emlékhgv. 25.10: A berlini dóm kórusa énekel. Utána: Könyvű zene. — Langenberg. 22.50: Éjjeli zenék és szerenádok. 24.20: A rádió-zenekar muzsikája Frankfurtból.

Szombat, szeptember 10.

Budapest. 11.15: Hgv. Kovács Ilonka (zongora), Halász Blanka (ének) és Schuster Etelka (cselló) közreműködésével. 14.15: Ifjusági óra. 15.05: Szmirnov Szorgej balalajka-zenekarának a hgv. 17: Gyermek-óra. 19: Az állástalan zenészek hgv. 20.50: Mit üzen a rádió? 21.15: Venczell Béla dal-estje. 21.45: Gramofon. 22.50: Vége van a nyárnak (tarka est) 24.50: Sport-és löverseny-eredmények. Utána: Bura Károly cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 15.50: A Geiger-zenekar hgv. 15.45: Giacomo Lauri Volpi hgv. 17.15: Régi salzburgi mesterek egyházi szerzeményei. 18.55: A salzburgi alpest vadászok hgv. 21.10: Artur Fleischer kamara-énekes vidám dalokat énekel. 22: Tarka est. — Belgrad. 21.50: Gramofon. 21.45: Cselló-hgv. 22.40: Tarka est. Utána: Cigányzene. — Varsó. 22: Könyvű zene. 24.05: Chopin-hgv. 24.50: Táncmuzsika. — Prága. 21: Saxofon-szólo. 22: Monstre-kabaré közvetítése a prágai mintavásár rádió-palotájából. — Bern—Basel—Zürich. 21.45: Fall Leó „A bohó paraszt” című operettje. 24: A luzerni fürdő-zenekar. — Leipzig. 22.50: Margarete Schlegel—Melliva „A szerencselovag” című daljátéka. Utána: Hgv. — Palermo. 22.20: Gramofon. 22.45: Lombardo és Ranzato „Cin-cin-la” című operettje. — Berlin. 21.15: Brahms-hgv. Leonard Shure (zongora) és Anita Shure (hegedű) közreműködésével.

„EUROPA”-BAR BRASSÓ

André Leon, Sister's Orions, Mária et Jonny, Contesa Lenuca, Lantos Irén, Vértessy Gabi, mind garancia arra nézve, hogy ilyen szenzációs műsor még Brassóban nem volt.

„EUROPA”-BAR BRASSÓ

Anglia hivatalosan megszünt a szőke nők hazája lenni!

A legnagyobb nemzetközi női fodrászverseny

London, szeptember 2.

Anglia úgy él a világ köztudatában, mint az igazi, hamisítatlan, eredeti és tökéletes szőke nők hazája! Az angol nőt a kontinensen alig tudják másképpen elképzelni, mint ragyogóan, hódítóan, sőt kápráztatóan szőkének!

Nos, valami baj van ezzel a csodálatos szépséggel! Már régen suttogtak erről a „bajról”, a londoni színházak környékén, sőt már több híres női fodrász is nyilatkozott az „ügyben”, azonban — mind-ezideig nem nyert olyan tökéletes, olyan határozott beigazolást, hogy Anglia elvesztett, megszünt többé a szőke nők igazi hazája lenni, mint éppen a legutóbbi napokban.

Tudni kell, hogy London, az elkövetkező hónapok egyikén, „óriási jelentőségű” esemény színhelye lesz. Itt, az angol fővárosban rendezik meg a világ eddigi legnagyobb nemzetközi női fodrászversenyét. Olyan verseny lesz ez, amilyenhez fogható, — női haj még sohasem látott! A verseny legfőbb rendezője, Mr. Ernest A. Chapman, a világ legnagyobb városának egyik leggazdagabb,

legismertebb női fodrásza.

Óriási szakértő ez a Mr. Chapman, aki úgy ismeri a női haját, mint más — a saját tenyerét! Nos, Mr. Chapman, kétségbe van esve! Sőt, ennél sokkal többet tesz, — azt sem tudja, hogy hol áll a feje s főképpen: hol áll az angol nők feje, elsősorban pedig: a szőke angol nők feje...

Mert ha tudná, akkor — nem keresné többé őket. A szőke angol nőket! Akiiket sehohsem talál! Hónapok hosszú sora óta ugyanis egyebet sem tesz Mr. Chapman, mint igazi, tökéletes, elvitázhatatlanul eredeti és érintetlenül valódi aranyszőke angol női fejeket keres! Husz ilyen fejre van szüksége a nagy versenyen, amelyen Anglia — tündökölni akar szőke nőivel. És mindezeidig mindössze — három szőke angol női fejet talált. Olyant, amilyent Mr. Chapman is annak mer nevezni!

A napokban nyilatkozott ez a kétségbeesett világszakértő és elmondotta, hogy az angol szőkéket ezreit vizsgálta már meg s valóban, rengeteg úgynevezett sző-

ke nő került már a szeme elé. Voltak ezek között hamuszőkéek, szalmaszőkéek, fehéres szőkéek, platina szőkéek, csak éppen igazi — aranyszőkéek alig kerültek még eléje!

S mi az, ami még növeli Mr. Chapman haragját és kétségbeesését? Egyszerűen az, hogy a kontinensen igen sok országából már megmáshíthatatlan hírek érkeztek arról, hogy a nagy versenyhez szükséges összes tökéletes szőke modelleket már megtalálták. Elsősorban Olaszországból — a tökéletes fekete nők hazájából jött az értesítés, hogy bámulatosan szép szőke haju olasz nőket küldenek a londoni szőkeségi világversenyre! De teljesen hirtelt érdemlő hírek érkeztek Németországból, Franciaországból, a skandináv államokból és nem utolsósorban Magyarországról, hogy a legnagyobb és „legigazibb” szőkéekkel fognak felvonulni a világraszóló londoni nőhaj-konkurenciára!

S mialatt London kétségbe van esve azon, hogy nincsen többet igazi szőke angol nő, akit a világ minden valamire való kabarépoétája megénekelt már, az alatt a kontinensen igen sok országából egymásra érkeznek a hírek, hogy — újabb és minden eddiginél tökéletesebb szőke nőket fedeztek fel...

Haj, haj, az idők változnak, hát csoda, hogy még a haj is megváltozik...

Lóránt Mihály

Nincs még utóda Szűllő Gézának

Prága, szeptember 2.

A magyar keresztényszocialista párt vezetősége Zsolnán ülésezett, hogy megválassza Szűllő Géza pártelnök utódját. Szűllő Géza érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg, majd öttágu bizottságot választottak, amely az elnökválasztást elődöntő pártkongresszusig vezetni fogja az ügyeket.

Meghosszabbítják a mezőgazdasági váltók határidejét

Bukarest, szeptember 2.

A kormány elhatározta, hogy azon kereskedelmi váltók óvatolási határidejét, melyeknek esedékességét augusztus harmincegyedikéig már meghosszabbították, most újból prolongálják 1932. szeptember harmincadikáig.

Hasonlóképp elhatározták, hogy eddig a dátumig megóvatolhatók azok a kereskedelmi váltók, amelyekre a mezőgazdasági adósságok szanalási törvényében harminckilencedik fejezete vonatkozik. Ezekről a határozatokról királyi dekrétum készült, amelyet rövidesen az uralkodó elé terjesztenek aláírás végett.

CSAK JÓ ÁRUT LEHET ÁLLANDÓAN HIRDETNI

Aki hirdet az megbeszéli a vevőt, gyorsan, elbonyolítva szolgálatát és megnagyobbodott forgalom mellett jelentékenyen olcsóbb árakat számít!

FOGADJA MEG TANÁCSUNKAT: KÉRJE MINDENÜTT AZ ITT HIRDETETT MÁRKÁKAT! SZERZÉSE BE SZÜKSÉGLETÉT AZ ITT HIRDETŐ CÉGEKNÉL!

Karl Fröhlich és Tsa
vaskereskedés
Brassó, Hosszu-utca 30.
Telefon 221
Állandóan dusan felszerelt raktár minden kovács, lakatos, bádogos, ács, aszfalos, építész, mezőgazdasági szükségleti cikkből, a legolcsóbb napi áron.
Nagy főzőkemence és főzőedény-raktár.

CIPŐK
„DERMATA” a legjobb belföldi márka
„SALAMANDER” ES „FOR-EVER” a legjobb külföldi márkák
IPSEN CIPOARUHAZAK
Brassó Kapu-u 28
MEDGYES SEGESVÁR

HENOL ROYALE
A folyékony hajfestőszerek királynője.
Minden kívánt színárnyalatban.
Kis doboz ára 100 Lei.
Nagy doboz ára 250 Lei.
Henna Royale
A híres keleti hajfestőnövény. Állandóan frissen raktáron, minden színárnyalatban.
Kis doboz ára 100 Lei.
Nagy doboz ára 150 Lei.
Más festőszerek által elrontott hajszint a legnagyobb gondossággal helyreállítunk.
Kérje ezt a márkát gyógyszer-tárban, drogériában, fodrászüzletekben és illatszertárakban, vagy rendelje meg a főlerakattól
DORTHEIMER
Bukarest, Calea Victoriei 50.
Petőfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej, utánvéttel 85 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Csak is
Westemean
cégnél Brassó, Szabadságtér 8
(volt Lensor 31-33).
találja meg a következő előnyöket:
Női osztályunkban: majdnem naponta bécsi és párizsi modellek utáni újdonságokat. — garantált szolid jó árut — szolid, kedvező árakkal.
Férfi osztályunkban: az első-rangu bukaresti Cehoslovaca RT.-nek gyári lerakatát!
Mérték osztályunkban: kifogástalan szabást, a Scherg-gyár különlegességeit a legjobb kivitelben.
Olcsó férfi és gyermek ruházati osztályunkban: a legolcsóbb árut is közismert jó minőségben.
Eredeti gyári árak!
Telefon 710. A közp. hiteliroda tagja

FIERĂRIE SPECIAL
A. ROSSTAUSCHER
Brassó.
WEISS MIHÁLY-U. 11 (13)
Épület- és bútortalálás, valamint minden vasáru és szerszám legolcsóbb bevásárlási forrása.

Record Ruhaáruházban
Brassó, Kapu-utca 1 sz. (Str. Regele Carol).
Nemcsak jót, hanem nagyon olcsón is vásárolhat.
Az árakat ismét leszállítottuk!
Férfi szövetruhák . . . . . Lei 600.— (6)
Trench-coat . . . . . 500.—
Munkásruhák . . . . . 240.—
Szövet gyermekruhák . . . . . 240.—

BENEDIKT SCHROLL'S SOHN gyártmányai, valamint Crep de Chine előnyös árak mellett
DEPNER és ROTH-nál
BRASSO, KAPU-UTCA
A Brassói Központi Hiteliroda tagja.

„Continental”
írógép és számológép javító műhely
Brassó, Mihail Weisz 19

Simon Judith
művirág-gyárában szeresheti be a legmodernebb kalapvirágokat, gyári áron.
Bukarest, Str. Gabroveni 59, I. emelet.
Műszaki könyvekben,
nyelvtanokban, szótárakban állandó raktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

Páratlan olcsóság, csak 5 lej egy detektív-regény. A 115-as percsomó, Egy nagystíliú szélhámos, A kísértet tanya, A mediciek töre, Jajkiáltás a tulvilágról, Egy álarcos bál rejtelmek, A fehér kastély titka, A titokzatos villa, Az apáért Amíg az álarc lehull, Egy éjszaka a Berviczky kastélyban, A rádium halál, végzetes aszszony, Az olajlámpás, Nyomok a hóban. 15 kötet 75 lejért. Az összes szám megrendelésénél portómentesen szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Vásároljon férfi és női **Szövetet, Bélésárut** legolcsóbb árban
POSTAVĂRIA POPULARĂ
CÉGNEL — BRASSÓ, VIRÁGSOR 17 (HIRSCHER-U. SAROK)

Iffjuság

Gombák az erdőben

Hol volt, hol nem volt, hetedhét ország is tul volt, volt egyszer egy nagy erdő és abban az erdőben lakott Csiperke Csibi Gombakisasszony, sok sok rokonával, akik valamennyien éppen olyan szép ruhát viseltek, mint ő és ugyanabban az illatos harmatban mosakodtak, úgy, hogy mindenki, aki arra járt, már messziről tudta, hogy most Csiperkék házátá felé közeledik, mert párfömjüknek finom illatát elibe hozta egy fürgé szellő. És ugyanabban az erdőben lakott Kucsma Karsci is, aki arról volt nevezetes, hogy sohase vette le kucsáját, akármennyire is kimegegedett benne és ugyancsak itt laktak Pilz urák is, akik ugyan német származásúak voltak, de azért legboldogabbak voltak az erdőben. Kissé távolabb tőlük, teljesen elkülönítve, élt Szarvasi Szabolcs Gomba ur, aki bár nem vegyült a többiek közé, mégis nagyon jó szívet volt mindégükük iránt pedig hát ágas-bogas korona volt a cimere. Hiszen valójában mind rokonok voltak és az erdő valamennyi Gombafamiliája szívesen vallotta ezt, bárha azt is belátták, hogy van némi különbség közöttük, hol egyiknek javára, hol a másiknak a hátrányára, de ez már így a világ ora. Csak egyetlen Gomba húzta fel kényeskedően a vállát, mikor erről szó esett:

— No hiszen, — mondta, — majd én mindenféle jött-menttel rokonságot tartok! Eszembe se jut! Hiszen a vak is látja, hogy teljesen elütök a többi től! Gyönyörű, karsci a derekam és egyiknek sincs olyan bődtitő illata mint nekem! A világ legelső illatszerésze a szállítóm. Aztán kinek van még ilyen gyönyörű sorip kalapja, mint nekem? Szarvasi Szarvasgombák, akik már nagyon előkelőknek képzelik magukat, még csak kalapot se hordanak és Csiperke Gombakisasszony kalapja, akár fejkendőnek is beillene. Nem mondom Kucsma Karsci még ad valamit a külsejére, de egyáltalában nincs izlése. Még ha halványkék, vagy rózsaszínű volna a kucsája, akkor talán inkább számításba jöhetne, de így... No és ezek a Pilzék egyenesen nevelés-gesek, örökké kopott, szintelen barna ruhájukkal...

A piroskalapos gomba egy vén fenyő alatt lakott, aki mikor meghallotta ezt a fennhéjázó beszédet, korholón mondta: — Ejnye, ejnye, hát való az, hogy az ember a saját fajtáját szidja. Hidd meg unom már hallani, hogy folyton a saját dicséretedet zenged. Hiszen tagadhatatlan, te vagy a legszebb a familiádban, de azért az nem ok, hogy különbnek tartsd magadat a többinél. A szépség — ha nincsenek mellette kísérő tulajdonságok, — fabatkát sem ér!

— Nekem ugyan beszélhetsz, — mondta a piroskalapos Gomba — vén vagy már és elkecseregedt. Biztosan te is irigyelsz engem!

A fenyő haragosan rázta meg magát és egy sereg tülevele hullott le a földre, természetesen a gombára is.

— Hahó! vigyázz! — kiáltott fel hozzá mérgesen a piroskalapos — hiszen öszsze-vissza szurkáltsz! Nekem is jobb lenne, ha valamilyen kedves, lombos fa alatt laknék. Ha arról le is hull egy-egy levél, az biztosan lágyan simogatna és nem szurkálna olyan durván, mint te! Hogy lehetnek valakinek ilyen kellemetlen levelei!

— Hálátlan teremtés, — mondta magában elszomorodva a Fenyő — ez a köszönet azért, hogy megengedtem neki, hogy itt meghúzódhasson és védtem, szőlőtől, naptól, esőtől!

De akármilyen szomorú is volt a fenyő, azért mégis szívesen fogadta azt a kis mókust, mely most szökött fel törzsén a magasba és még fenyőtobozokkal is szívesen kínálta. A kis mókus véletlenül fültanuja volt a piroskalapos gomba fennhéjázó beszédének és azért vidám, nevető képpel sugta a fenyőnek: — Mi lenne, ha egy jó nagy tobozt a fejére koppantanék? Tudom, mindjárt kijönne a formájából szép piros kalapja és akkor nem volna mivel henevnie!

— Ne tedd, a világért se tedd! — békéltette a jószívű Fenyő. — Nem akarom én senki kárát, csak az fáj, hogy a saját fajtáját szidja. Hát kik szeressék egymást, ha azok nem, akik összetartoznak? Pedig látod, olyan kedvesek ezek a Gombák. A szarvasi Szarvas Gombacsalád olyan szerényen, visszavonultan él, hogy

alig látja őket az ember. Csiperke Gomba kisasszony még a légynek sem árt. Pilz bácsi meg olyan jószívű, hogy embernek, állatnak ad szívesen a magából és Kucsma Karsci olyan helyes legényke...

— Különb valamennyi ennél a gögös piroskalapunál! Sokért nem adnám, ha borsot törhetnék az orra alá!

Erre aztán, csodálatosképpen, hamar nyílt alkalma! Látta, hogy egy kedves kis katicabogár ringatózik egy fűszálon, közvetlenül a piroskalapos gomba mellett. A mókus nem habozott. Fürgé szökésekkel lenn termett a földön és odaállt a piroskalapos gomba elé:

— No, te hires gomba, — mondta neki inceselkedve. — Most mondd meg, hogy van-e jogod a hercegségre! Nézd meg ezt a kicsi bogarat! Te csak a piros színnel büszkélkedhetsz, de ennek a morzsa-alkatának nemcsak piros a háta, hanem még édes, kis fehér pöttyök is díszelnek rajta. Hát nem ezerszer szebb, mint te!

Ezt mondta a mókus és illaberek, elsurrant, mert valahol mogyorófa levelet zörgetett a szél.

De a piroskalapos gomba szívébe most már a fennhéjázás mellé az irigység is beköltözött. A fehér pöttyök neki is nagyon tetszettek. Eltökélte, ha addig él is, de valahogyan megszerzi magának azokat.

Mindjárt meg is szólította a kis katicabogarat.

— Nem adnád el nekem a fehér pöttyeidet? Jól megfizetek érte!

— Semmi pénzért nem válnék meg tőlük, — mondta a kis katicabogár határozottan és hátsó lábaival gyengéden végigsöpört a pöttyökön, majd továsietett.

A piroskalapos gomba nem adta fel a reményt. Sokkal szívósabban ragaszkodott a pöttyökhöz, semhogy le tudott volna róla mondani. Szép akart lenni mindenáron és mikor egy kékszárnyu, fehérpöttyes lepke szállt arra, megszólította:

— Hallod-e te lepke, nem adnád el nekem azokat a fehér pöttyeket a szárnyaidról?

— Nem eladók, — mondta a lepke gögösen és tovarepült.

— Rettenetes! — gondolta magában bosszusan a piroskalapos gomba — hát sehogyan se tudok én hozzájutni azokhoz a fehér pöttyökhöz!

Most egy eltévedt gyöngytyuk szaladgált a fenyőfa körül. A piroskalapos gombában megint felriadt a remény.

— Ennek annyi pöttye van, ez biztosan ad nekem belőlük — és menten meg is szólította a gyöngytyukot.

— Hallod-e te gyöngytyuk, nem volna kedved egy pár pöttyöt eladni nekem abból a rengeteg sok fehér foltocskából, mely tollaidat ékesíti? Jól megfizetek érte.

— Nem lehet, — mondta a gyöngytyuk — anyámtól örököltem és nagy becsben tartom, — ezzel már futott is a falu felé

A piroskalapos gomba most már végleg elcsüggedt volna, ha a kigyó, mely ott csuszott-mászott a fűben, meg nem vigasztalta.

— Sohse busulj, adok én neked pöttyöt, amennyit akarsz!

— De hiszen nekem nincs, — csodálkozott a piroskalapos gomba, — honnan is adhatnám!

— Feszek én neked olyan fehér pöttyöket a kalapodra, hogy csodájára jár majd az egész erdő!

A gomba arca felragyogott.

— Igazán, megtenné? Oh, de boldog lennék, mert akkor aztán igazán én lennék a legszebb és legkülönb gomba az erdőben!

A kigyó nem kérte magát. Odament a gomba felé és hosszú, hegyes nyelvét ecsetnek használta. Nem kellett azt festéke mártania, mert ahová ért, menten egy kis fehér foltot mart ki az a maró mérges folyadék, melyet a kigyó a nyelvén hordott. A piroskalapos gomba, egy pár perc múlva csakugyan gyönyörű pöttyös lett.

— Most aztán nézzetek meg engem! — kiáltott büszkén.

Nézték is! Szinte szájtátva a bámulattól, hiszen olyan gyönyörű volt fehérpöttyes piros kalapjában! Egy légy még a kalapjára szállt. De menten holtan bukkolt le onnan. Így járt a többi is, aki oda-merészkedett. Mert a kigyó mérge halálra marta valamennyit.

— No, te gyilkos, — mondta neki a fenyő haraggal, — hát kellett ez neked? Hiúságod miatt kell másoknak meghalniuk. De mit érsz velem? Mindenki csak meg fog vetni és utálni, akármilyen gyönyörű vagy is és aki teheti, messze elkerül. Te gyilkos, te!

A légyölő gomba, — mert ez lett a neve, ezidőtől fogva, — szégyenkezve hajtotta le fejét. Most már szívesen szabadult volna meg a mérges pöttyöktől, de hát nem tudott. Ott maradtak rajta örökké. És a fenyő mondása is beteljesedett, akármilyen gyönyörű a légyölő gomba, ember és állat egyenlően utálja, megveti és messze elkerüli, kerüli.

NYÁRUTÓ

Valami van a nyár szívébe,
Valamit sejtő, titkos érzet
S vad láng lobban fel Nap-szemébe,
Érzi a közelgő véget.

A levelek még üdék, zöldek
Arcuk élettől pompázó.
De már fája sejtik, érzik:
Valahol lágyan hull a hó.

Még kacag a kert madárdallal
S lepkék kergetőznek, szállnak.
De már a rózsák, hol pihennek,
Megremegnek néha, fáznak.

Kacag a nyár is még danázva
De már a fecskek délre néznek.
S a messzeségből hóféhéren
Nagy léptekkel közelg a véget.
Lugos. Londy György

Füillentő Mimi igaz története

— Figyeljete csak gyerekek — mondta Mimi. — Igaz történetet mesélek nektek. Magam láttam a két szememmel, hát elhíhetitek. Tudjátok, hogy én ugyis mindég a tiszta valóságot mondom.

— Tudjuk, tudjuk — kacsingattak huncutul a gyerekek, de csak titokban, mert azért nem akarták megbántani Mimit.

— Hát tegnapelőtt koromsötét este volt — fogott bele Mimi az elbeszélésbe, — csak a holdvilág sütött be vakítóan az ablakon. A többiek már mind aludtak, a lámpát is eloltották, csak én olvastam még titokban az ágyban. Ép az Iffjuságot nézegettem, amikor megakadt a szemem egy rejtvényen. Ahhoz ceruza kellett volna, hát meztőláb az asztalhoz osontam. Jaj, de ott mit látok. A sötétségben két kicsi szem világít felém. Persze nem láthattam, hogy mi az, de azért bátran felkaptam a papucsomat és egész erőmből hozzávágtam a két tüzes szemhez. Az íróasztalunk közepén szokott állni mindig egy nagy porcellánváza. És én a vaksötétben épen azt találtam el. Láttam, ahogy megingott és még idejében elkaptam, úgyhogy nem esett le s nem tört el. Hanem csak az a kendermagos szőrű, szép kékszemű kis nyul ugrott le róla, amely az elébb a váza oldalán sétált fel és le.

Én csak azon igyekeztem, hogy a kis állat hosszú farkcáját megkaphassam valahogyan. Sokáig kergetőztünk a szobában. Ő mindig a székek alá bujt, de én hangos kiabálással kikérgettem buvóhelyéről. Egyedül kellett megfognom, mert apuska és anyuska — mondom — aludtak. Nem is mertem volna felköltetni őket, mert apuska amúgy is ideges és rosszul alszik, még a légyzümögésre is felriad. Hát csak magam hajszoltam a nyuszit... Hanem Mimi nem folytathatta meséjét, mert a gyerekek egyszerre csak hangos habotára fakadtak. Ugy nevettek, hogy még a könnyük is potyogott bele.

— Már meg mit nevettek? — kérdezte sértődötten Mimi, az igaz mesélő.

— Talán bizony nem hiszitek el, amit mondok? Azt bizony kikérem magamnak. Hát mondtam csak egy szót is, ami nem igaz?

Nem tudom, gyerekek! Annyi bizonyos hogy a hallgatók közül egyik sem felelt Mimi utolsó kérdésére. Hadd látom, ti tudtok-e rá felelni! Volt-e valami lehetetlenség a történetében? Aki talált ilyet, írja meg.

Rejtő

PÖTREJTVÉNY

Petke Ede, Ilyefalva.

- 2, 9, 4, 6, kis mászó állat.
- 1, 5, 16, gazdasági eszköz.
- 8, 3, 7, 15, házi szárnyas.
- 10, magánhangzó.
- 11, 14, kérdőnévmás.
- 12, 13, ige, jelen idő 3-ik személy (kerten, mezőn tesszik).
- 17, mássalhangzó.

1—17-ig régi, jó magyar közmondás.

KIS SAKKREJTVÉNY

Beküldte: O. I., Kézdiszentlélek.

ö	s	a	l	E	a			
ó	r	t	g	v	a	t		
r	n	k	é	e	m	z		
h	i	d	r	o	o	s	e	l
l	d	d	i	h	s	t		
s	a	e	é	k	e	s	l	b
i	A	b	á	k	ö	e		
t	l	a	á	l	e	o		
k	F	e	s	t	y	k		

Lóugrással négy magyar közmondást kapunk.

TALÁLÓS KÉRDÉSEK

1. Télen mi szokott, izzadni?
2. Nincs szája és beszél, nincs füle és hall, felel minden nyelven. — Mi az?
3. Ki az: szüleim fia és mégsem testvérem?
4. Hogyan lehet 1000-et számokkal leírni, de úgy, hogy zéró ne legyen benne?

Megjéjtések

Az augusztus hó 21-iki mellékletünk Fejtőrejtőjének helyes megfejtése:
Betűrejtőny: Vakondok, ananász, történelem.

Számrejtőny, 1, 2, 3, 4. — 2, 3, 4, 1. — 3, 4, 1, 2. — 4, 1, 2, 3.

Rejtett nevek: Sas, holló, varju, csizpacsirta, veréb, ökörszem, hattyu, gerle, sirály.

Nagy részt helyes megfejtést küldtek be:

Szabó László, Ámbrus Vilmos, Dumitru Iluska, Malenicsa Leó, Kopecky Béla, Ládó Lajos és Malnics Mária, Jakab László, Friedmann Magda, Schenk Dezső és Katona Béla, Nagy Magdus, Roessler Jenő és Hompoth Bálint.

A könyvet sorsolás után Hompoth Bálint, Jakab László és Friedmann Magda nyerték. Írják meg életkorukat, pontos címüket és azt, hogy körülbelül milyen könyvet szeretnének.

Az „Iffjuság” szerkesztője üzeni:

O. I. Alvinc. Jaj, de szórakozott vagy Iduska! Elküldöd a borítékot a megfejtés nélkül, üresen! Pótold ki hamarosan ezt a hibát! — B. I. Nagykároly. Bizony Ilonka, a nagy költőzködésben elkallódtak mind az íráskor, így a te cikkeid is. Kérlek, küldd be még egyszer. Örülök, ha ezuttal rejtvényeket is készítenél, hisz te vagy a legügyesebb gárdistám! Üdvözöllek!

UJITSA MEG

lejtárt előlitzetését, hogy a lapot zavartalanul és iennakadás nélkül küldhessük.

A Brassói Lapok

előlitzetési ára egy hónapra 60 lej.

Kis mennyiség, biztos eredmény,

legmesszebbmenő gazdaságosság, egyszerű kezelés
Indít minden szakképzett gazdát vetőmagjainak kizárólag a

CERETAN

szárazpáccal való kezelésre, melyet a német növényvédelmi intézet ellenőrzött és mint elismerten univerzális szárazpáccot minden, vegyszerrel leküzdhető gabonabetegségnél ajánl. (Buza, rozs, árpa, és zab betegségeinél).

Ceretan eddig „Ceresan” név alatt lett árusítva.

Kapható:

Burzenländer Landwirtschaftliche Verkaufshalle, Braşov
Alfred Tartier, Braşov
és az összes szakmabelli üzletekben.

Arjegyzéket és ismertetést ad:

PHARMA STUDERUS & Co.
Bucureşti 2. — Str. Spiru Haret No. 5

Bayer-Meister-Lucius-készítmény.

A FEHÉR LÓ

SZÁLLODÁBAN

szeptember 1-től, megint Puztai Béla zenekara muzsikál.

Elismert jó konyha és italok olcsó árak mellett — Társaságoknak külön szobák

KLÓSZ KERESZTÉLY

Telefon 41. tulajdonos

CENTRAL KÁVÉHÁZ

BRASSO.

Csütörtöktől kezdve új

Salon és Jazz-zenekar

Mérsékelt árak!

VASCSÓUDVAR

Műszaki Vállalat

Fürdőszoba, központi fűtés, szellőzőberendezések. Vízvezetési és csatornázási munkálatok, szakmérnöki tervezés és vezetés mellett.

KERTÉSZ HENRIK Brassó Telefon 552

Kolozsvárt

Modern Penzióban

lakják, mert olcsóbb és kényelmesebb, átutazásnál is, valamennyi szállodánál.

Telefon 15 Hideg-melegvíz, lift.

MODERN PENSIO

CLUJ, új Iparkamara palota, Operával szemben

Olcsó kotta vásárlunk, szenzáció

10 darab jó kotta 15.- lej, vidékre 20.- lej.

Brassói Lapok Könyvostálya.

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla**, — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó), Károlykirály-utca 56-58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piaţa Regele Ferdinand (Főtér) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő). — Temesvár, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némény Gábor (Temesvár, I. (Str. Lovovici 5) Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.
MEGBÍZOTTAK: Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bukarest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Űrs: Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — Kolozsvár: Dénes József (Strada N. Curcheş 3, volt Vár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagyszombat: Szigetváry László (Strada Turnului 13.) — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantei 2) — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — Szilágy-somlyó: Helperin Ernő. — Torda: Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.
Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Primăria Municipiului Braşov.

Nr. 19440—1932

Serv. Economic.

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanács háznak 4. számú üzlethelyiségének (volt bérlő Miret J.) 3 évre való bérbeadása céljából f. é. szeptember 15-én d. e. 9 órakor a városi polgármesteri hivatalban egy második nyilvános árlejtés lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog tartatni.

Az ajánlatoknak az ajánlattevő nyilatkozatát kell tartalmazniuk, hogy az árlejtés és szerződés feltételeit ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

Az ideiglenes óvadék az ajánlott összegnek 5 százaléka, amely az ajánlat elfogadása után a bérösszeg 50 százalékáig kiegészítendő.

A közelebbi feltételek a városi gazdasági ügyosztályban betekintheők.

Brassó, 1932 augusztus 29.

Comisia interimară

Presedinte: Secretar General:
Dr. C. Voicu m. p. Dr. St. Popovici mp.

Hirdetmény

Az érdekeltekkel közöltetik, hogy 1932 szeptember hó 10-én d. e. 11 órakor új tárgyalás lesz a brassói főposta főnöki szobájában az 1932—1933. télire a brassói postahivatal részére szállítandó pacura (fűtőanyag) tárgyában.

A szállítandó mennyiség 80.000 kg. speciális pakura, a Monitorul Oficial 127—1931 számában közzétett általános feltételek szerint.

A pakura cisternákban szállítandó és átadandó a brassói postahivatal tartányában.

A feltételek a hivatalos órák alatt d. e. 8—12 és d. u. 4—7-ig betekintheők Finta Jánosnál, az iktatóban.

Az ajánlatok írásban, zárt és lepecsételt borítékban, idejekorán nyújtandók be.

Postahivatali főnök h. Finta Joan.

MEGJELENT

AZ UJ 68 lejes REGÉNY

Szomorj Dezső

GYURI

Kapható a

BRASSÓI LAPOK
Könyvostályában

ce-ai face cu
5.000.000 lei

LOTERIA DE STAT PE CLASE

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Közép nagyságú JÉGSZKERÉNY megvételre kerestetik. Brassó, Lópiac 10. 19080

Eladó családi ház. Brassó, Moldova-utca 9. szám alatt. Ára 120.000 lej. 19096

Allást nyer

Einfaches deutsches Fräulein mit Zeugnissen zu 6 Jährigen Mädchen wird gesucht. Dr. von Werner, Satu-Mare, Vladimirescu 18. 19067

Önálló, perfekt varrónőket, azonnal felvesz M. Neumann, Braşov, udv. száll. 19145

Keresek szerény igényű, főzni tudó, gyermekszerető, komoly asszonyt, vagy leányt. „2 gyermek vidéken jelígre a brassói kiadóba. 19143

Önálló női szabászt keres a Principesa Elisabeta (Leon Smilovits) Bucureşti, Str. Lipsani 32. 19141

Női konfekciós üzletbe munkavezetőt (Premierá-t) keres a Principesa Elisabeta (Leon Smilovits) Bucureşti, Str. Lipsani 32. 19141

Allást keres

Középkorú, 3 nyelvet beszélő urinő háztartásban nagy gyakorlattal, elmenne háztartásvezetőnek. Cim: Makkayné, Aiud, Avram Jancu 56. 19151

Elsőrendű masször, tyuk-szemvágó, fürdőbe állást keres. Fenesy Sándor, fürdőmester, Baia Bicsad. 19142

Lakás

KÉT KÖZÉPISKOLAI tanuló családi otthont találhat a Szeretetház közelében. Brassó, Vasut-utca 9., szabó-üzlet. 19152

ÜZLETHELYISÉG LAKÁS-SAL együtt kiadó, Brassó, Avram Jancu 24. 19148

TELJES ELLÁTÁS 16 éves kereskedelmista leány részére kerestetik Brassóban, intelligens, jó izr. családnál, ahol lehetőleg hasonló koru fiatal leány van. Ajánlatok ármegjelöléssel „Zongora használat” jelígre a brassói kiadóba küldendők. 19103

Tisztességes család felvenne négy iskolai tanulót teljes ellátásra. Cim: Elisabeta Stieber, Craiova, Str. Galomfirescu No. 58. 19128

Vegyés

PÉNZESTARS KERESTETIK megyeszékhelyen. Cim: „Rentabilis üzlet” jelígre a brassói kiadóban. 19125

Három fogásos ebéd Koronával szemben, Wagons Lits fölé, 20 lejért. 19147

Bolonyai lakások figyelmébe! Zongora tanítást olcsón vállalok, Brassó, Honvéd-utca 7. 19144

Levelezés

Intelligens urileány leveléz-ne házasság céljából intelligens, becsületes fiatalemberrel. „Sötét szöke” jelígre a Brassói Lapok kiadóba. 19150

Könyvek

HASZNOS TUDNIVALÓK. Ez a sorozat csupa praktikus könyvet foglal magában. Egy-egy kötet ára 20 lej. Konyhakertészet, Gombatermesztés otthon, Kis Természetbuvár, Aquarium-terrarium, Kis ásványhatározó Növény megfigyelések, Növénykísérletek, Kísérletek egy cserép-növényvel, Állatmegfigyelések, Házi állatsereglet, Méhészkedés, Kis ötvös, Kis vegyész, Vidám büvészt, Játékszerkesztés, Művirágkészítés, Különös, bözö csipkefajták, Kosárfonás, Egy lámpás rádióvevő, Fotográfunk, Matematikai kísérletek, Bélyeggyűjtés, Magyar bélyegek katalógusa, Régi pénzgyűjtés, Népművészeti gyűjtés. A mikroszkópius csodás világa. Vidéki rendeléseknél kérjük a pénzt bélyegeken előleg beküldeni plusz 10 lej portó költségre. Brassói Lapok Könyvostálya.

A TUNDERUJIAK állandóan kapható a Brassói Lapok könyvostályában. A legjobb magyar női kézimunka lap ára 45 lej. Vidékre portóra a pénz előleges beküldése mellett 50 lej.